روزنامه همدان پیام
پیام آدینه
صاحب امتیاز و مدیرمسئول: نصرت‌ا... طاقتی احسن
سردبیر: ..... یدا... طاقتی احسن
پنجشنبه ۱۳ آبان‌ماه ۱۳۹۵
ضمیمه شماره ۲۷۷۱
۰۹۱۸۳۱۵۱۴۳۷
تلفن: ۳۸۲۶۴۴۳۳ (۰۸۱)
دورنگار: ۳۸۲۷۹۰۱۳ (۰۸۱)
لیتوگرافی و چاپ: پیام رسانه (همدان)
نشانی: همدان، خیابان مهدیه، روبروی دبیرستان شریعتی، ساختمان پیام
www.hamedanpayam.com (سایت)
info@hamedanpayam.com (ایمیل)
مدیر ویژه‌نامه: اکرم چهاردولی

نیکبخت در قاب دوربین

پیام تاریخ، تمدن و فرهنگ مادستان
ISNN: 2322-4665
پیام آدینه
www.HamedanPayam.com
پیام آدینه – شماره ۳۲۸

آیا دولت یازدهم در همدان موفق بوده است

کارنامه نیکبخت

امروز دوران استانداری نیکبخت در همدان وارد سال چهارم می‌شود

عکس: پوریا پاکیزه

نگاه متوازن استاندار به رسانه‌ها؛

سیاستی که تعمیم نیافت

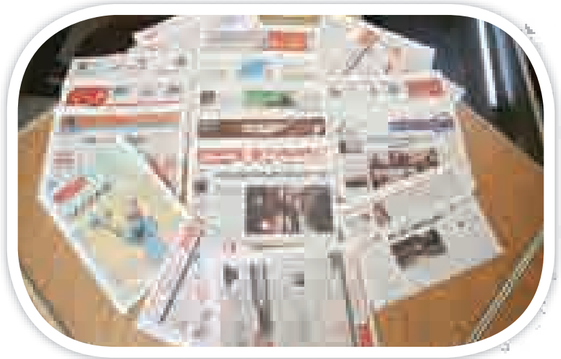

۱- اگر چه استاندار همدان در ابتدای ورود به استان در پاسخ به اینکه به چه دیدگاهی بیشتر نزدیک است، خود را اصلاح‌طلب معتدل خوانده بود، اما جایگاه حاکمیتی استانداری دلیلی بر آن شد تا نیکبخت به دنبال نگاه متوازن و در اصلاح پدرانه به مسائل و موضوعات باشد.

این نگاه دلیلی بر آن شد تا رسانه‌ها در استان تقسیم‌بندی نشوند و در پاسخگویی نیز استاندار پاسخگوی تمام رسانه‌ها باشد.

شاید استان همدان تنها استانی است که تمام خبرنگاران آن شماره همراه استاندار را دارند و بدون واسطه و حتی نیمه‌شب می‌توانند با وی تماس گرفته و از استاندار پاسخ مطالبه کنند، مصاحبه‌های منتشر شده از استاندار که در آنها ساعت مصاحبه نیز ذکر شده، بیانگر پاسخگویی استاندار به خبرنگاران است.

۲- نیکبخت در ابتدای ورود به استان به دنبال ایجاد فضایی امن برای فعالیت رسانه‌ها و خبرنگاران بود. دستور وی به پس گرفتن شکایات مدیران و منع شکایت از رسانه‌ها مگر در مواردی خاص آن هم با طی سیکل مخصوص، بخشی از تلاش نیکبخت در این زمینه بود.

هرچند برخی مدیران گویا خود را بالاتر از استاندار می‌دانستند و به این دستور تمکین نکردند اما کلیت این دستور به نفع رسانه‌ها و مطبوعات و حتی دادگستری بود تا با رهایی از رسیدگی شکایات بی‌منطق از رسانه‌ها، وقت بیشتری برای رسیدگی به مشکلات مردم پیدا کند.

البته این دستور به زیان نیکبخت نیز بود؛ زیرا در مواردی که برخی رسانه‌ها به نام نقد وی را تخریب کرده بودند باید از دستور خود تبعیت می‌کرد و آنها را تنها توصیه به رعایت اصول نقد می‌کرد.

۳- در سیاست‌های رسانه‌ای نیکبخت، امکانات و توان استان باید در خدمت رسانه برای ارتقا باشد، تشکیل کارگروه رسانه در استان که ایده‌ای نو و پسندیده بود در این راستا قابل بحث است.

این کارگروه در صورت همراهی مدیران استان و نهادهای عمومی مانند شهرداری می‌توانست بسیاری از مشکلات استان را حل کند اما در عمل در این راه توفیق کمتری داشت و مشکلات رسانه‌ها بخصوص مشکل مکان اجاره‌ای و هزینه‌های دفتر داری، همچنان پابرجاست.

۴- نیکبخت معتقد به استفاده حداکثری از توان رسانه‌ها برای اطلاع‌رسانی عملکرد و خدمات دولت است و در این راه از تمام رسانه‌ها نیز استفاده کرده است، حضور در شبکه‌های بین‌المللی، شبکه استانی و مصاحبه‌های اختصاصی با مطبوعات و خبرگزاری ها، تأییدی بر این موضوع است.

اما هر چقدر نیکبخت در این راه موفق بوده، مدیران استان در پیمودن این راه مشکل داشتند تا بارها از سوی استاندار به اطلاع‌رسانی عملکرد خودشان فراخوانده شوند به شکلی که نیکبخت به آنها طعنه بزند و به کنایه بگوید نمی‌خواهد از دولت دفاع کنید فقط عملکرد خود را اطلاع‌رسانی کنید!

۵- از مشی نیکبخت می‌توان دریافت که در سیاست رسانه‌ای معتقد به گفت‌وگو است و این موضوع در نشست‌های هم‌اندیشی وی با مدیران مسئول و خبرنگاران که ساعت‌ها طول می‌کشد و در مواقعی به حضور استاندار برای صرف غذا با خبرنگاران هم کشیده است، می‌توان درک کرد.

این نشست‌ها در نوع خود برای رسانه‌ها و مسئولان استان مفید بود اما مدتی است این نشست‌ها هم تعطیل شده است!

۶- نیکبخت در توجه به بانوان خبرنگار، مشاوران رسانه‌ای خود را یک خانم و یک آقا انتخاب کرده است تا در این سمت عدالت جنسیتی رعایت شده باشد.

۷- نگاه نیکبخت به رسانه‌ها، جایگاه خبرنگاران و احترامی که برای فعالان رسانه‌ای قائل است، اعتقاد وی به گفت‌وگو، ایجاد امنیت شغلی، ایجاد امنیت اقتصادی و دیگر شاخص‌های مهم، فرصت بزرگی است که در ۳ سال گذشته مسائلی چون نگاه خرد مدیران مرتبط و ناهماهنگی با نگاه کلان استاندار، درگیری به مسائل کوچک در نهادهای صنفی مطبوعات و مشکلات اقتصادی دولت باعث شده، استان بهره کمی از آن برده باشد.

حال در آغاز چهارمین سال صدارت نیکبخت در استان و با در نظر گرفتن اینکه سیاست‌های رسانه‌ای نیکبخت تغییری نکرده است، باید با برنامه از فرصت این نگاه کلان استفاده کرد و مشکلات رسانه‌ها را سروسامان داد البته در این راه نهادهای صنفی بخصوص خانه مطبوعات باید با مطالبه‌گری بیشتر عمل کند و اگر مدیری توان همراهی ندارد هم داوطلبانه کنار برود.

انتصابات بحث‌انگیز

۱- از جمله حاشیه‌هایی که استانداری نیکبخت هم از آن در امان نبود، بحث شیرین انتصابات مدیران است. هرچند نیکبخت در آغاز بر این موضوع اصرار داشت که انتصابات تنها با تصمیم وی انجام می‌شود اما در مواردی که فشارها به وی زیاد شد، از ناهماهنگی دستگاه‌های مرکزی در انتصابات نیز گلایه کرد.

اما انتصابات در هماهنگی یا بدون هماهنگی، به دستور و خواست استاندار یا بدون دستور و خواست او صورت گرفته باشد در هر صورت موضوعی است که از قاعده‌ای پیچیده و ناراضی‌ساز در استان حکایت می‌کند.

۲- موضوع بومی و غیربومی در انتصابات بسیار برای مردم همدان اهمیت یافته است البته این موضوع در استان‌هایی که مهاجرپذیر هستند، حل شده اما در همدان برغم مهاجرپذیری همچنان بر موضوع بومی تأکید می‌شود.

البته این تأکید تا زمانی است که دو بومی برای مدیریتی مطرح نباشند، که در آن صورت بحث فکس و تلفن و رایزنی و مسائل دیگر برای اثبات یک نیرو و رد نیروی دیگر در استان از سوی فعالان سیاسی و عناصر ذی‌نفوذ شکل می‌گیرد تا جایی که در نهایت هر دو توسط مسئول تصمیم‌گیر اصلی رد شده و فردی غیربومی که شناختی از وی در استان نیست، مدیر می‌شود. در این بین همدانی‌ها نیز خسته از رقابت بی‌حاصل مدیریت این فرد غیربومی را می‌پذیرند!

۳- نمایندگان معمولاً می‌خواهند در انتصابات مشارکت داشته باشند آنها علاوه بر مدیریت‌های حوزه انتخابیه به دنبال تأثیرگذاری در انتخابات‌های استان نیز هستند.

وقتی در جلسه‌ای زادگاه اکثر مدیران کل دستگاه‌های مهم از یک شهرستان باشد، ناخواسته تأثیرگذاری نماینده آن شهرستان در انتصابات به ذهن متبادر می‌شود.

البته تصمیمات وزارت کشور مبنی بر تعامل با ائمه جمعه و نمایندگان نیز کفه ترازو را به نفع آنها در انتصابات سنگین می‌کند، هرچند در استان تاکنون تنها بر اطلاع‌رسانی و هماهنگی با نمایندگان در انتصابات تأکید شده است.

۴- دخالت ذی‌نفوذان دولتی در انتصابات استان نیز به صورت معرفی افراد بوده است به شکلی که در انتصاب برخی فرمانداران و معاون فرمانداران این موضوع به صراحت نیز مطرح شده که وی را فلانی معرفی کرد و من هم پس از بررسی وی را برای این سمت مناسب دیدم.

۵- حامیان دولت که در قالب ستادهای انتخاباتی و احزاب حامی فعال بوده‌اند نیز همواره چشم به انتصابات داشته‌اند که در استان این موضوع نیز رعایت شده است و هم رئیس ستاد، هم قائم‌مقام وی و هم هر کس نقش ویژه‌ای در ستاد داشته از پست‌های مدیریتی به فراخور جایگاه بهره‌مند شده است.

البته بودن مدیرانی که حاضر نیستند برای دفاع از دولت هزینه‌ای بدهند، همواره با اعتراض حامیان دولت مطرح شده اما آن مدیران همچنان در جای خود هستند، مگر آنکه بازنشستگی استان را از خدمات آنها محروم کند!

۶- در آخرین چالش انتصاباتی که مربوط به انتصاب رئیس سازمان برنامه و بودجه بود، استاندار مفصل از انتصابات خود دفاع کرد که تلاش داشته همواره نیروی بومی به کار بگیرد و در استاندار معاونان و مدیران بجز یک مدیر همه بومی هستند، تلاش داشته به سابقه رزمندگی و ایثارگری در انتصابات توجه کند و اکثر مدیران در این موضوع دارای سابقه درخشان هستند، تلاش داشته از افراد شایسته استفاده کند و مواردی دیگر که در آن مقطع استاندار در دفاع از عملکرد خود در انتصابات مطرح کرد.

۷- با تمام دفاعی که نیکبخت از انتصابات خود و مدیرانی که منصوب کرده، دارد اما در کلیت انتصابات وی بخصوص زمانی که از سوی سازمان مرکزی وتو می‌شود، با رضایت عمومی همراه نیست. شاید این موضوع باعث شده تا در انتصابات استان مدتی است به جای استفاده از نیروهای جدید، جابه‌جایی نیروها در دستور کار قرار بگیرد.

حقوق شهروندی ودولت یازدهم

حمیدخاورزمینی

حقوق شهروندی یا Citizenship rights یکی از موضوعاتی است که در مباحث تلفیقی و بین رشته‌ای جایگاه ویژه‌ای دارد و بیش از همه در جامعه‌شناسی و حقوق مورد توجه است رویکرد این یادداشت بیشتر جنبه‌های اجتماعی آن را دربر می‌گیرد. اینکه شهروند چیست و چه حقوقی دارد یکی از مباحث دنیا مدرن است در گذشته (یا در جوامع پیشا مدرن) انسان‌ها دارای حقوقی بوده‌اند اما این حقوق را نمی‌توان حقوق شهروندی نامید؛ زیرا مفهوم شهروند مفهومی جدید است و اعتقاد به حقوق و تکالیف متناسب نیز از رهآوردهای این دوران است

همچنین تصور اینکه انسان پیشا مدرن دارای هیچگونه حقی نبوده نیز تصوری نادرست است اما این حقوق که گاه در حکومت‌های مختلف نزدیک ویا بیش از حقوق شهروندی جوامع امروزی بوده است حقوق شهروندی نیست، بلکه شامل مواردی مانند حقوق افراد آزاد، بردگان و رعایا و یا حقوق انسان‌های آزاد (در قیاس با حقوق بردگان) بوده است. حقوق شهروندی در نفی حقوق رعایا یا نظام حقوقی سرواژ تعریف شده و لذا در تقابل با آن است.

حقوق شهروندی عبارت است از: حقوق شهروندی در واقع مجموعه حقوقی که افراد به اعتبار موقعیت شهروندی خود دارا می‌باشند و نیز مجموعه قواعدی که بر موقعیت آنان در جامعه حکومت می‌کند گفته می‌شود. بنابراین تعریف «حقوق شهروندی» یک مفهوم نسبتاً وسیعی است که شامل حقوق مدنی و سیاسی، اقتصادی و اجتماعی و فردی می‌باشد که چگونگی روابط مردم و دولت و مؤسسات شهری، و حقوق و تکالیف آنان در برابر یکدیگر را تنظیم می‌نماید که منشعب از حقوق اساسی در چارچوب قانون اساسی کشور است و به منظور رعایت و حفظ حقوق افراد و انسان‌ها در بخش کلان جامعه است.

در دنیای مدرن امروز که حقوق شهروندی به عنوان یک اصل پذیرفته شناخته شده است در بعضی از جوامع به حدی رسیده که برخی از اندیشمندان و پژوهشگران جامعه به این نکته توجه کرده‌اند که لازم است حقوق باید همراه تکلیف برای شهروند باشد و این دقیقاً نکته معکوس نگاه در بادی این امر بوده که برای اثبات حقوق شهروندی به تکالیف انسان‌ها اشاره و آن را بدون داشتن حق متناسب را، ستم تعریف و تلقی می‌کردند و برای رسانیدن این حقوق در حدی متناسب با تکلیف انسان‌ها تلاش‌ها و کوشش‌های فراوانی انجام گرفته و حاصل آن اینکه امروز به این نقطه تاریخی رسیده‌اند که داشتن حقوق شهروندی را منوط به مکلف بودن شهروندان در مقابل جامعه و دیگران می‌دانند.

اما در جامعه امروزی ما شرایط متفاوت است و تلاش برای تحقق حقوق شهروندی در جریان است که نشان‌دهنده فاصله ما از حقوق متصوره از سوی شهروندان تا حد مطلوب آن است.

از نگاه جامعه‌شناختی حقوق شهروندی در جامعه‌ای تعریف می‌شود که افراد جامعه توسط خود و حاکمان شهروند شناخته شوند در واقع باید از نظر حقیقی و حقوقی افراد شهروند Citizen باشند که در این مورد فاصله‌هایی وجود دارد یعنی هم از نظر حقوقی و هم از نظر عملی تحقق حقوق شهروندی موانعی وجود دارد. از نظر حقوقی گرچه در قانون اساسی بنا به اصل در اصل پنجاه‌وششم به تصریح آمده است که: حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خداست و هم او، انسان را بر سرنوشت اجتماعی خویش حاکم ساخته است. هیچکس نمی‌تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد و ملت این حق خداداد را از طرقی که در اصول بعد می‌آید، اعمال می‌کند.

اما این حقوق در حال نقض دایمی توسط شهروندان نسبت به یکدیگر می‌باشد که پرونده‌های فراوان موجود در دادگستری‌ها یکی از نشانه‌های آن که دارای ریشه‌های اجتماعی و سیاسی است که موضوع این یادداشت نیست و در فرصت‌های دیگر بدان پرداخته خواهد شد و تنها به یکی از عوامل که: عبارت از برتر دانستن خود توسط افراد نسبت به قانون است در اینجا بسنده می‌شود.

اگر بخواهیم دولت یازدهم را در تقویت و تحکم حقوق شهروندی ارزیابی نماییم باید به چند نکته اساسی توجه نماییم.

نخست: بخشی از حقوق افراد باید توسط صاحبان حق (شهروندان) نسبت به یکدیگر اعمال شود و تنها بخشی از حقوق شهروندی در اختیار دولت است که می‌تواند با اعمال حاکمیت آن را محقق نماید و بخشی نیز در اختیار سایر قوای حاکمیتی و غیردولتی است.

دوم: احساس نابرابری (و نه الزاماً خود نابرابری) از تلاش افراد برای تحقق حقوق حقه‌شان می‌کاهد و تلاش‌های منتهی به اجرا و اعمال حقوق شهروندی را بی‌اثر می‌کند. این احساس، پدیده‌ای تاریخی است که در یک بازه زمانی نسبتاً بلندمدت ایجاد می‌شود و حاصل دولت خاصی نیست هرچند دولت‌ها در کاهش یا افزایش آن نقش بسزایی دارند.

سوم: تأکید دولت یازدهم بر حل مشکلات حیاتی‌تر که برای بقا یک جامعه از حقوق شهروندی اهمیت بیشتری دارد که واضح‌ترین آنها موضوع برجام بود، متمرکز گردید. ناهمسویی برخی مدیران اجرایی دولت با دولت یازدهم امکان تحقق کامل وعده‌های دولت در زمینه حقوق شهروندی را سلب نمود. یکی از مهمترین ویژگی‌های مدیران اجرایی ارشد، مدیران میانی و پایینی که می‌تواند بر تحقق وعده‌های دولت در رعایت حقوق شهروندی تأثیرگذار باشد اعتقاد و باور آنها به این مفاهیم است. متأسفانه فشار بوجود آمده در تعیین مدیران اجرایی که بخشی از آن ناشی از فشارهای مجلس نهم و جریان‌های مخالف دولت در مخالفت و ممانعت از انتصاب مدیران سیاسی حامی دولت بود، شرایطی را به وجود آورد تا قهرمانگرایی و خویشاوندگرایی (در کنار ابقای برخی از مدیران مخالف دولت) نقش مهمی در انتصاب مدیران اجرایی ایفا نماید و همین امر موجب شد تا در اعمال و تحقق حقوق شهروندی در بخش‌هایی از دولت آنچنان که برازنده دولت بود اقدامات جدی صورت نپذیرد. چه همانطور که پیشتر گفته شد اعتقاد به حقوق شهروندی در بین حاکمان پس از آگاهی و اعتقاد مردمان دومین اصل تحقق آن است.

در نهایت باید گفت تحقق حقوق شهروندی در جامعه‌ای که با مظاهر دنیای مدرن در حال گذران است از ضروریات اصلی است که همت گماشتن بدان از سوی مردم و حاکمان باعث حفظ تعادل و پایداری بنیان‌های اجتماعی می‌شود و تعامل معتدل و پایدار میان حاکمان و مردم را فراهم می‌نماید.

دیدارهای مهم استاندار با مسئولان نظام و نتایجی که انتظار می‌رود

استاندار همدان که ۳ سال از فعالیت و خدمت او در جایگاه مدیریت ارشد استان می‌گذرد، مهرماه سال جاری به همراه مجمع نمایندگان استان دیدارهای جداگانه‌ای با رئیس‌جمهور و معاون اول رئیس‌جمهور داشت که در شرایط کنونی از اهمیت خاصی برخوردار است و می‌تواند دستاوردها و نتایجی برای استان داشته باشد، مشروط بر آن که با توجه به مباحث مطرح شده در این دیدارها، پیگیری‌ها و تلاش‌های مهمی صورت گیرد.

البته نیکبخت، استاندار همدان سال گذشته نیز به اتفاق معاونانش و جمعی از مدیران استانی با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام دیدار کرد که همان زمان شاهد بازتاب‌های گسترده این دیدار مهم در فضای رسانه‌ای بودیم.

آنچه در دیدار اخیر مدیر ارشد استان با رئیس‌جمهور مورد توجه قرار گرفت و اتفاقا برای مردم شریف استان حایز اهمیت است، دو موضوع مهم یکی توجه به ظرفیت‌های استان بویژه در حوزه‌های فرهنگی، گردشگری و کشاورزی و دیگری ضرورت عملیاتی شدن مصوبات سفر کاروان تدبیروامید به استان است که سال گذشته انجام شد.

با دقت در مباحث مطرح شده در این دیدارها و بویژه تأکید رئیس‌جمهور به خوبی متوجه اهمیت این دو موضوع می‌شویم.

دکتر روحانی در این دیدار از یکسو بر ضرورت اتمام طرح‌های نیمه‌تمام عمرانی و اجرایی و عملیاتی شدن مصوبات سفر کاروان تدبیروامید به همدان و همچنین لزوم توجه به توسعه سرمایه‌گذاری، گردشگری و اقتصاد دانش‌بنیان به منظور رونق اقتصادی و اشتغالزایی جوانان تحصیلکرده در استان تأکید کرد و از سوی دیگر خواستار تلاش مضاعف استاندار در راستای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی و بهره‌برداری حداکثری از ظرفیت‌ها و پتانسیل‌های موجود در استان همدان شد.

اهمیت گردشگری به عنوان محور توسعه استان همدان، جایگاه استان همدان به لحاظ تاریخی و موقعیت جغرافیایی و اینکه استان ظرفیت آن را دارد که از لحاظ اقتصادی در جایگاه مناسب‌تری باشد، برخورداری استان از استعداد خوب و بالا در بخش کشاورزی نیز از جمله مباحث و موضوعات مطرح در دیدار استاندار و مجمع نمایندگان استان با جهانگیری، معاون اول رئیس‌جمهور بود که هر یک اهمیت خاصی برای استان دارند.

همچنین در دیدار سال گذشته استاندار همدان با آیت... هاشمی رفسنجانی، رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام مباحث مهمی چون اشتغالزایی، تقویت بخش خصوصی، توجه به بخش کشاورزی و مانند آنها مورد تأکید قرارگرفت.

حاصل و نتیجه این دیدارها با توجه مباحث مطرح شده توجه به همان ۲ موضوعی است که اشاره شد. هرچند در خصوص مصوبات سفر رئیس‌جمهور به همدان که اتفاقا پیگیری آنها جهت اجرا و عملیاتی شدن این تصمیمات مورد تأکید دکتر روحانی نیز بود، باید توجه خاصی شود، چراکه آنچه سال قبل و در روزهای آغازین هفته دولت با حضور رئیس‌جمهور و اعضای هیأت دولت در همدان اتخاذ شد، مبتنی بر ضرورت‌ها، نیازها و الزاماتی بود که امروز نیز همچنان برای استان مهم است.

حال اینکه چقدر از این تصمیمات عملی شده و مدیریت اجرایی استان و مجمع نمایندگان به چه میزان توانسته‌اند در جهت تسریع در انجام امور مربوط و اجرایی شدن طرح‌ها و پروژه‌ها تلاش و پیگیری نمایند، نیازمند ارائه نوعی گزارش است. فراموش نکنیم که در سفر سال گذشته رئیس‌جمهور به استان ۴۴ طرح شاخص عمرانی، خدماتی، علمی، فرهنگی، ورزشی و بهداشتی و درمانی با اعتباری افزون بر ۸۵۷ میلیارد تومان مصوب شد که قرار است این طرح‌ها تا پایان دولت یازدهم به افتتاح برسند.

البته استاندار همدان در دیدار اخیر خود با رئیس‌جمهور با ارائه گزارشی از اوضاع سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی استان، به نوعی وضعیت طرح‌ها و پروژه‌ها را نیز تشریح نمود، اما آنچه مورد انتظار مردم است، سرعت بخشیدن به این طرح‌ها و پیگیری بیش از پیش مسئولان در این زمینه است تا قبل از پایان دولت یازدهم تمامی موارد مذمور به مرحله بهره‌برداری برسند.

باز هم باید این نکته مهم را تکرار کنیم که استان همدان با مردمان خوب و همیشه در صحنه خود و با توجه به برخورداری از ظرفیت‌های مهم در زمینه‌های مختلف از جمله فرهنگی، گردشگری، کشاورزی و تاریخی شایستگی آن را دارد که در جایگاه بالایی به لحاظ توسعه‌یافتگی قرار گیرد.

حال اینکه هنوز نتوانسته‌ایم به قله‌های پیشرفت و توسعه متناسب با شأن و جایگاه استان تاریخی همدان برسیم، نیازمند بررسی و مداقه بیشتری است.

در مجموع دیدارهای اخیر استاندار همدان با مسئولان ارشد نظام از جمله دیدار با رئیس مجمع تشخیص مصلحت نظام که در ۲ سالگی فعالیت نیکبخت در استان انجام شد و دیدار مهم او با رئیس‌جمهور و معاون اول رئیس‌جمهور که در آستانه ۳ سالگی مدیریتش در استان صورت گرفت، از جهات مختلفی حایز اهمیت و شایان توجه است. در این میان توجه بیش از پیش به ظرفیت‌های مهم و محورهای توسعه استان از یکسو و تلاش و پیگیری ویژه در خصوص مصوبات سفر کاروان تدبیروامید به استان از جمله موارد مهمی است که انتظار می‌رود به دنبال این دیدارها و در ماه‌های آتی با سرعت بیشتری اجرا و در نهایت قبل از پایان مسئولیت دولت یازدهم به بهره برداری برسد.

۷ گروه درباره عملکرد استاندار نظر دادند

وحدت بخشی در سیاسیون، شکست در اقتصاد

اعظم اسلامی‌خواه

۳ سال از روی کار آمدن نیکبخت در سمت استاندار می‌گذرد. وی هنگام ورودش به استان به تبعیت از دولت یازدهم، برنامه‌هایی ارائه کرد. حالا پس از گذشت این مدت، توسط ۷ گروه اساتید، پزشکان، تولیدکنندگان، مردم (بازاریان)، اهالی رسانه، مدیران و احزاب به بررسی عملکرد وی پرداخته‌ایم. در این بررسی نگاه اقشار مختلف نسبت به عملکرد ۳ ساله استاندار در بخش‌های مختلف اقتصادی، اشتغال، سیاست، اختصاص بودجه و نحوه استفاده از امکانات موجود را بررسی کرده و هر کدام از آنها نمره‌ای به وی داده‌اند.

در این بررسی به سراغ افراد مختلف در گروه‌های ۷گانه رفته‌ایم و نظر آنها را درباره کارنامه دولت در استان جویا شدیم که بر ایجاد وحدت و آرامش در استان و بین سیاسیون تأکید داشتند. طبق آمار، ایجاد وحدت‌آفرینی یکی از محاسن استاندار به حساب می‌آید و عملی نشدن قول‌های اقتصادی یکی از ضعف‌های استاندار اقتصادی استان همدان است.

نگاه مردمی بر آن است که استاندار تاکنون کار خاص و متفاوت که در اذهان ثبت شود را هنوز به نتیجه نرسانده تا پس از گذشت چند سال، از آن به نام نیکبخت یاد کنند. آنها منتظر راه‌اندازی چند کارخانه بزرگ و تولیدی‌های تعطیل و نیمه‌تعطیل هستند و معتقدند که در بحران اقتصادی موجود تولید است که معیشت و اشتغال مردم را بهبود می‌بخشد.

اما برخی ایجاد وحدت را یکی از شاخصه‌های کاری استاندار می‌دانند و رضایت زیادی از عملکرد وی در حوزه‌های کاری خود دارند و در مقایسه با استانداران قبلی، نیکبخت را همراه و مدیر خوبی برای مجموعه استان می‌دانند. این در حالی است که تعدادی از مدیران و اساتید از نیکبخت انتظار بیشتری در برنامه‌ریزی برای توسعه‌گرایی دارند.

احزاب و فعالان اقتصادی نیز عملی نشدن قول‌ها، مصوبات و استفاده نکردن از پتانسیل دسته‌های مختلف را از ضعف‌های استاندار می‌دانند و اهالی رسانه مورد مصاحبه اعتقاد دارند استاندار در ایجاد آرامش کلی موفقیت خوبی داشته اما با توجه به تلاش، نتوانسته در بهبود معیشت، آمار اشتغال و راه اندازی کارخانه‌های تعطیل و نیمه‌تعطیل رضایت مردم را به دست بیاورد.

۲۱ کارنامه نیکبخت در دولت یازدهم

در بررسی میدانی با ضریب تخمین نزدیک به

تجدیدی هم نمی‌توان به وی داد، هرچند در برخی از بخش‌ها ضعیف بوده است.

امید است در سال پایانی عمر دولت یازدهم استان به تبع کشور شاهد رونق و جهش رو به رشد باشد.

در ادامه برخی اظهارنظرهای افراد به صورت گزیده آمده است.

- همه مشکلاتی که پیش از این در ادارات و بانک‌ها داشتیم، هنوز پابرجاست. مشکل اقتصادی‌مان شدیدتر شده و تعداد جوانان بیکار روزبه‌روز رو به افزایش است.

- ما منتظریم از استاندار یک فعالیت شاخص اقتصادی و اشتغال ببینیم که پس رفتنش بگوییم فلان کارخانه‌های مهم استان را راه انداخت.

- با وضعیت اقتصادی موجود در کشور، توانسته در بخش جاری، تولید و صادرات عملکرد خوبی داشته باشد، اما در بخش اشتغال و راه‌اندازی کارخانه‌های تعطیل عملکرد خوبی نداشته است.

- در بخش سیاسی موفق و در اقتصاد ضعیف عمل کرده است. گزارش‌های میدانی نشان می‌دهد که نرخ بیکاری و تعداد کارخانه‌های تعطیل نسبت به قبل افزایش یافته و وضع معیشت مردم بهبود پیدا نکرده و حتی بدتر از ۳ سال قبل شده است.

- در بخش سیاسی آرامش نسبی ایجاد و از بروز اختلافات جلوگیری کرده است و مخصوصاً با نمایندگان تعامل خوبی دارد.

- فکر می‌کنم تنها استانداری است که تا این حد به دنبال حل مشکلات واحدهای تولیدی است.

- هنوز خدمت چشمگیری ندارد.

- ما که قرار است طرح توسعه داشته باشیم، باید یک خرد جمعی تعریف کنیم. اما در حال حاضر هر کاری می‌خواهیم انجام دهیم هر دستگاه یک چیزی می‌گوید و این یک ضعف بزرگ برای استان به حساب می‌آید.

- عملکرد ایشان همانند استانداران دوره‌های پیش است.

- دعواهای بین سیاسیون و مدیران که موجب تنش می‌شد را تعدیل کرده است.

- عملکرد ایشان در مجموعه ساختار استان خوب است و به مجموعه‌اش احاطه دارد اما صحبت‌ها و گزارشات اقتصادی، سرمایه‌گذاری و توسعه‌ای که ارائه می‌دهد، عملاً در استان نمود نداشته است. باید گزارش‌هایش به واقعیت بپیوندد وگرنه از ایشان با عنوان کسی که صحبت‌هایش به واقعیت نمی‌پیوندد، اسم می‌برند.

- با وضعیت نابسامان موجود کارها را خوب پیش برده و کنترل خوبی بر دستگاه‌ها دارد، اما در جذب سرمایه‌گذار نه‌تنها استاندار که در کشور خوب عمل نشد.

- وی باید مدیران بهتری انتخاب می‌کرد و با نهادهای غیردولتی، سرمایه‌داران، احزاب، مردم و گروه‌های مختلف تعامل بهتری داشت و از پتانسیل آنها استفاده می‌کرد.

- به ظاهر صحبت‌های خوبی برای توسعه دارد اما در عمل دچار روزمرگی و روابط قومی و قبیله‌ای شده که نتیجه این عملکرد عقب ماندن استان است.

- حرف‌هایش خروجی ندارد.

- نسبت به صنعت نگاه خوبی دارد و دستورهای حمایتی خوبی صادر کرده است، اما بانک‌ها همراه نیستند که همین موجب شده صنعتگران در کارشان بمانند.

- نگاه اقتصادی خوبی دارد و تلاش می‌کند از تولید حمایت کند اما دریافت آمار اشتباه و همراهی نکردن بانک‌ها و بسیاری از ادارات موجب شده نتواند به موفقیت دست بیابد.

سوزنی به اهالی کسب و کار

امیر بختیاریان

شاخص سهولت کسب‌وکار از جمله معیارهای قابل اتکا به شمار می‌رود که می‌تواند میزان موفقیت در راه‌اندازی کسب‌وکارها را در هر کشوری پیش‌بینی کند. وضعیت این شاخص در ایران، اوضاع خوبی ندارد. برابر گزارش ۲۰۱۶ میلادی، ایران در میان ۱۸۹ کشور مورد بررسی، به لحاظ سهولت کسب‌وکار بعد از ۱۱۷ کشور قرار گرفته است. در این مورد، ایران در میان کشورهای منطقه نیز شرایط مساعدی ندارد و رتبه ما در میانه جدول، بعد از کشورهایی چون امارات، بحرین، قطر، عمان و عربستان است.

اما نکته قابل توجه این است که شاخص سهولت کسب‌وکار، شرایط بیرون از بنگاه را بررسی می‌کند و کاری به محیط داخلی بنگاه اقتصادی ندارد. در واقع آنچه به این شاخص، هویت داده است سهولت در کسب مجوز، ثبت مالکیت، دسترسی به برق، پرداخت مالیات، اخذ وام، سهولت در صادرات و واردات و چند شاخص دیگر است که همگی ناظر بر متغیرهای بیرونی است و ارتباطی به توانمندی فعالان کسب‌وکار ندارد. اما آیا به واقع تمام شرایط مساعد برای راه‌اندازی کسب‌وکار تابعی از امکانات و شرایط بیرونی است؟

واقعیت این است که سهولت شرایط کسب‌وکار از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و نمی‌توان منکر اهمیت این موضوع در پیش‌بینی آینده کسب‌وکار شد. اما آن‌چه به این متغیر، قدرت می‌بخشد توانمندی فعالان کسب‌وکار است. به عبارت دیگر شاخص سهولت کسب‌وکار بسترساز هست اما سازنده نیست. تردیدی نیست که محیط کسب‌وکار باید برای آغاز فعالیت و پیشرفت، شرایط مساعدی داشته باشد اما آن‌چه شرط کافی برای این مقصود است، وجود توانمندی در فعالان کسب‌وکار است. چیزی که کمتر بدان توجه می‌شود. در شرایطی که نهادهایی چون بانک، بیمه و مالیات، سختگیری می‌کنند و به جای خدمت به نهاد تولید تا جای ممکن سنگ پیش پای آن می‌اندازند، آنچه که بدان توجه نمی‌شود همین موضوع توانمندی فعالان کسب‌وکار است. در مطالعات رفتارسازمانی نظریه‌ای تحت عنوان "اسناد" ناظر بر این است که افراد، توفیق سازمان خود را به توانایی خود نسبت می‌دهند و شکست سازمان را به دیگران منتسب می‌کنند. در اوضاع و احوال امروز که بانک و بیمه و مالیات به صورتی سخت‌گیرانه با مشتریان خود برخورد می‌کنند، تمام کاسه و کوزه‌ها سر این ۳ نهاد به اضافه نهاد دولت و حکومت خالی می‌شود و در این میان تولیدکننده از مسئولیت خود در شکل‌گیری مشکلات شانه خالی کرده و کنار می‌کشد.

نمی‌خواهیم مسئولیت نهادهای اشاره‌شده را کم‌اهمیت جلوه دهیم، اما نمی‌شود تمام مشکلات موجود را متوجه آنها دانست. یکی از مشکلات مهم کسب‌وکارها در کشور ما ضعف مدیریت در این نهادها است. درست است که کسب‌وکار در کشور ما به سختی شکل می‌گیرد و با سختی هم رشد می‌کند؛ اما به هر حال وجود تعداد قابل توجهی از فعالان اقتصادی که با موفقیت از گردنه سختی‌ها عبور کرده‌اند نشان می‌دهد که بخشی از مشکلات ربطی به متغیرهای بیرونی و محیطی ندارد و باید آنها را در درون محیط کسب‌وکار و در ضعف مدیریت واحدهای صاحب مشکل، جستجو کرد.

توانمندی افراد موفق در کسب‌وکار را در زمینه برنامه‌ریزی، سازماندهی، هدایت و نظارت، نباید ساده، مادرزادی و بدیهی پنداشت. بخشی از این مهارت‌ها شهودی و شخصی است اما عمده آن دانشی است که می‌توان و باید آن را یادگرفت. یادگیری این مهارت‌ها هم در نتیجه مطالعه، کسب تجربه شخصی و جمعی، حضور در دوره‌های آموزشی کاربردی و اثربخش محقق می‌شود. جامعه تولیدکننده ما تاکنون این موضوع را جدی نگرفته و بعضاً بر این تصور بوده است که هر کس که سرمایه دارد توان اداره آن را هم به صورت مادرزادی دارد. این توهم چند قرن است که اشتباه بودن آن در کشورهای صنعتی به اثبات رسیده است و درک اشتباه بودن این توهم و یافتن راه حل، یکی از بسترهای شکل‌گیری ثروت در این جوامع بوده است. امید است که فعالان تولیدی ما نیز به خود بیایند و در کنار تحلیل عوامل بیرونی شکست، دلایل درونی شکست را نیز تحلیل کنند. میوه این تحلیل می‌تواند زمینه‌ساز توفیق باشد.

خلاصه اینکه بد نیست گاهی در کنار جوال‌دوز زدن به دیگران، سوزنی هم به خود زد.

۳ سال از مدیریت نیکبخت گذشت

برای توسعه استان همت همگانی شکل گرفت؟!

اکرم چهاردولی

۳ سال پیش در همین روز بود که دولت اعتدال و تدبیر از میان همه گزینه‌های مطرح برای تصدی پست استانداری همدان، سرانجام به کسی رأی داد که پیش از این با همدان آشنا بوده و در دو دولت به عنوان معاون استاندار انجام وظیفه کرده بود.

محمدناصر نیکبخت که از وی به عنوان مدیری اقتصادی و عملگرا یاد می‌شد دوباره به همدان برگشت تا آنچه را که قرار بود دولت در حوزه اقتصادی به اجرا بگذارد، مدیریت کند. نیکبخت در ماه‌های نخستین مدیریت خود با طرح شعار: همت همگانی برای توسعه همدان تأکید کرد که با همت همگانی مسئولان اجرایی، آیندهای متفاوت در انتظار شهروندان این استان است و شاهد استانی جدید و متفاوت خواهیم بود.

مدیر ارشد استان در شرایطی از همدانی متفاوت سخن به میان آورد که در سال ۹۳ گام‌های مؤثری برای توسعه استان برداشته شد و اگرچه موانع و مشکلاتی هم بود که سبب کند شدن روند پیشرفت همدان بویژه در بعد اقتصادی بود، اما برنامه‌های خوب و مناسبی در سایه تدبیر و حرکت‌های معقول و منطقی در بسیاری ازحوزه‌ها موجب شد تا نگاه امیدوارکننده‌ای نسبت به آینده استان شکل بگیرد.

این امیدواری‌ها به آینده روشن و توسعه‌یافته استان که قول و وعده‌های استاندار هم آن را تقویت کرده، انتظارات و توقعاتی را هم ایجاد کرده است که باید در زمان و موعد خود برآورده شوند.

۱- تأکید بر حل مشکل بیکاری: اینکه استاندار همدان از کاهش بیکاری و روند پرشتاب اشتغالزایی سخن گفته و در برخی موارد از خبرنگاران نیز دعوت کرده تا آمار این اشتغال را از سازمان تأمین اجتماعی درخواست کنند، یکی از مهمترین چالش‌های پیش روی دولت در سال ۹۶ و در انتخابات ریاست جمهوری خواهد بود. استاندار همدان با همه تلاشی که برای بالا بردن تعداد افراد بیمه شده و اثبات اشتغال جوانان داشته اما همچنان شاهد هستیم که در استان آمار بیکاری یک موضوع کاملاً مهم و دغدغه اصلی مردم است که متأسفانه به دلیل شرایط نابسامان جهانی و نیز برخی مشکلات اقتصادی مبتلابه این دولت، همچنان پاشنه آشیل مدیران دولت یازدهم است.

۲- حل مشکل صنایع کوچک و بزرگ: استاندار گرچه از همه دستگاه‌ها خواسته بود تا با همت همگانی برای توسعه استان قدم بردارند اما در تعطیلی واحدهای صنعتی و کمبود نقدینگی برای حفظ نیروهای کار، برخی از بانک‌ها و نهادهای مرتبط با اینگونه صنایع از جمله امور مالیاتی و سازمان صنایع نتوانستند خود را با شعار استاندار هماهنگ کرده و به همین دلیل جلسات و کارگروه‌هایی که برای حل مشکلات سرمایه‌گذاران در بخش صنعت برگزار شد، همواره با چالش‌های متعددی همراه بود.

۳- انتصاب و جابه‌جایی مدیران: گرچه دعوت استاندار برای همت داشتن در جهت توسعه از سوی برخی از مدیران شنیده شد اما عده‌ای هم بودند که به ظاهر تمکین کرده اما نتوانستند همسو با دولت در جهت تحقق وعده‌های اقتصادی آن قدم بردارند و به همین دلیل استاندار مجبور شد در میانه راه به چند تغییر دست بزند که این تغییرات با واکنش‌های متعددی مواجه شد.

۴- تعامل با احزاب و رسانه‌ها: برای تحقق همت همگانی، گرچه شخص استاندار بر ایجاد تعامل با همه احزاب و گروه‌ها تأکید داشت اما برخی از احزاب به عنوان سهم‌خواهی وارد عمل شده و از اقدامات نیکبخت خرده گرفتند که همین امر موجب بروز برخی چالش‌ها در استان شد تا آنجا که دامنه کار به دفتر ریاست مجمع تشخیص مصلحت نیز کشیده شد و تا حدودی انرژی نیروهای همسو در استان تلف شد. گرچه استاندار در همان بدو ورود خود تأکید کرد که هیچ دستگاهی حق شکایت از مطبوعات را ندارد، اما گهگاه نشریات و یا رسانه‌هایی به پای میز محاکمه کشیده شدند که استاندار نتوانست از ماهیت شکایت‌ها و یا پادرمیانی برای حل مشکلات اطلاع یابد.

۵- اما در یک نگاه کلی می‌توان گفت که استاندار موفق شده تا نظر مساعد همه احزاب و سلیقه‌ها را جلب کند و حتی با مجمع نمایندگان استان نیز تعاملی مثبت داشته باشد. تا جایی که برای برخی رایزنی‌ها با دولت، از حضور نمایندگان مجلس در طیف‌های سیاسی نیز استفاده برد.

۶- البته مدیر ارشد استان به خوبی نسبت به این شاخص‌ها که بخشی از آنها را همچون اشتغال، رشد کمی و کیفی تولید، بهبود فضای کسب‌وکار، ارتقای سطح معیشت، توسعه فرهنگی و اجتماعی را برشمرده است، واقف بوده و درک مناسب و دقیقی از نیازها و ضرورت‌های پیش‌روی استان در زمینه‌های مختلف دارد. بر همین اساس انتظارات پیش گفته نه‌تنها بجا و منطقی است؛ بلکه با توجه به تدبیر و عقلانیت موجود در حرکت‌ها و اقدامات مدیریت اجرایی استان، امکان تحقق و برآورده شدن آنها زیاد است.

بدون شک در این مسیر همراهی و همگامی همه مردم، احزاب، نمایندگان مجلس، رسانه‌ها و از همه مهمتر معاونان و حلقه نزدیک به وی ضروری و لازم است و بدون آن محال است تا توسعه استان محقق شود.

در ماه‌های باقیمانده از عمر دولت یازدهم و به فرض آنکه ۴ سال آینده نیز اوضاع بر همین منوال باشد، کاری باید کرد کارستان تا جبران همه وعده‌هایی باشد که به دلایل عدیده محقق نشدند و جایگزین‌های بهتری برای مدیرانی فراهم شود که نتوانستند خود را با شعارها و اهداف دولت اعتدال همراه کنند.

بررسی رهاورد مصوبات سفر دولت تدبیر به استان

نمره ۱۵ با تخفیف!

ندا رستمی

شهریورماه ۹۴، استان همدان مقصد بیست‌ویکمین سفر کاروان تدبیروامید در دومین سال فعالیت این دولت بود.

سفری که رهاورد آن وعده‌ای بود که رئیس‌جمهوری در جمع پرشور مردم استان در ورزشگاه قدس همدان اعلام کرد: «۴۲ طرح با ۸۴۷ میلیارد تومان اعتبار تا پایان سال ۹۵ به بهره‌برداری می‌رسد». هرچند این تعداد و مبالغ بر اساس آمار به‌روزتر شده، ۴۴ طرح با اعتبار ۸۵۷ میلیارد تومان اعلام می‌شود.

حسن روحانی در جمع مردم استان گفته بود: «هر آنچه در سفر دولت به استان همدان تعهد شود، همه آنها در سال ۹۴، ۹۵ و آغاز ۹۶ اجرایی و عملیاتی خواهد شد.»

در این نوشتار، رهاورد مصوبات سفر دولت تدبیر به استان بررسی می‌شود که پرواضح است اهمیت برخی از آنها با محوریت توسعه استان، قابل کتمان نیست و امید داریم هرچه سریع‌تر به نتیجه برسند.

راه‌آهن همدان- تهران با ۲۷۱ میلیارد اعتباری که در این سفر در نظر گرفته شد، قرار بود امسال به اتمام برسد که همچنان در گیرودار ریل است. هرچند به اذعان روحانی، در جمع وزرا در تهران هم نیم‌قولی داده بود تا ریل‌های آن را هم همزمان بتوانند تهیه کنند.

وعده آغاز عملیات اجرایی شهر جدید «حورا» در زمینی به وسعت هزار و ۲۰۰ هکتار برای اسکان ۱۲۰ هزار نفر هم بماند که قرار بود تکلیفش در ۲۰ کیلومتری همدان مشخص شود؛ اما گویا همچنان خبری نیست.

برای طرح‌های صنعتی و کشاورزی در مجموع هزار و ۲۰۰ میلیارد تومان تسهیلات مدنظر قرار گرفته شد که در همان زمان ابراز امیدواری کردند تا بانک‌ها این اعتبار را در اختیار کارآفرینان قرار دهند؛ اینکه چقدر از این موضوع محقق شده، پیش‌داوری نمی‌کنیم؛ ان‌شاءا... که پرداخته شده و به اهلش پرداخت شده باشد.

سازمان میراث فرهنگی و گردشگری هم در استان متعهد شد تا ۱۱ پروژه گردشگری را با تأمین ۵۰ میلیارد تومان تسهیلات تا پایان سال ۹۵ به بهره‌برداری برساند که شواهد نشان می‌دهد هنوز آب از آب تکان نخورده است.

در مجموع ۷۵ درصد طرح‌های سفر ریاست‌جمهوری بالای ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارند که با کمی تخفیف، نمره ۱۵ را می‌گیرند.

البته طرح‌های هم هستند که با گذر زمان و با وجود مشکلات اقتصادی حاکم در منطقه به قول قدیمی‌ها، چله یا گره در کارشان افتاده است؛ طرح‌های اثرگذاری که معطل پیگیری و رسیدن به اعتبارات قطره‌چکانی هستند تا شاید به نتیجه برسند.

اما پس از حضور رئیس‌جمهور، وزرا و معاونان رئیس‌جمهوری هم به عنوان نمایندگان معین روحانی، راهی شهرستان‌های استان شدند.

در جریان آن سفر ۱۲ ساعته به استان، ۸ وزیر، ۶ معاون و ۳ مشاور رئیس‌جمهوری در همدان حضور یافتند و به عنوان نمایندگان رئیس جمهوری به منظور بررسی مشکلات مردم، افتتاح تعدادی طرح و شرکت در شورای اداری، عازم شهرستان‌های استان شدند.

مصوبات سفر ریاست‌جمهوری در دولت تدبیروامید (شهریورماه ۹۴)

تعداد طرح‌ها	اعتبارات
۴۴ مورد	۸۵۷ میلیارد تومان
- تاکنون ۳۵۳ میلیون تومان (۴۱ درصد) اعتبارات سفر تخصیص یافته است. - وعده تخصیص مابقی اعتبارات تا پایان سال مالی ۹۵ (اواسط ۹۶)	
به تفکیک بخش‌ها	
مسکن و عمران شهری (۸ مورد)	۶۴ میلیارد تومان
کشاورزی (۴ مورد)	۴۵ میلیارد تومان
بهداشت و درمان (۷ مورد)	۱۲۸ میلیارد تومان
منابع آب (۷ مورد)	۱۲۳ میلیارد تومان
علمی و فرهنگی (۸ مورد)	۳۵ میلیارد تومان
حمل‌ونقل (۶ مورد)	۴۳۳ میلیارد تومان
قضایی (یک مورد)	۱۲ میلیارد تومان
فرهنگی و ورزشی (۳ مورد)	۱۲ میلیارد تومان

درصد پیشرفت طرح‌ها

تعداد پروژه	درصد پیشرفت
۹	۱۰۰ یا حدود ۱۰۰ درصد
۹	۷۰ یا بالای ۷۰ درصد
۱۵	۷۰-۵۰ درصد
۱۱	زیر ۵۰ درصد
وضعیت برخی پروژه‌های سفر	
اضافه شدن ۹۰۵ تخت به ظرفیت تخت‌های بیمارستانی (تویسرکان، نهاوند، بهار، همدان و اسدآباد) بر مبنای افزایش شاخص توسعه و رفاه استان/ بالای ۹۰ درصد پیشرفت	
آبرسانی به شهرستان‌های استان (تأسیسات فاضلاب و تصفیه‌خانه‌های رزن، تویسرکان، نهاوند و اسدآباد)/ بالای ۹۰ درصد	
احداث ۱۹ مجتمع آبرسانی روستایی با اعتبار ۴۰ میلیارد تومان (هدف تحت پوشش قرار دادن ۲۵ درصد جمعیت روستایی استان)/ بالای ۸۰ درصد پیشرفت فیزیکی	
آزادراه همدان- ساوه با اعتبار ۳۰ میلیارد تومان/ ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی	
سد سرابی (۱۰۰ درصد پیشرفت) و سد شنجور (بالای ۹۰ درصد پیشرفت)	
استادیوم ۵ هزار نفری ملایر/ ۴۰ درصد پیشرفت فیزیکی	
تجهیز سیستم‌های نوین آبیاری در ۴ هزار و ۷۰۰ هکتار از اراضی استان با اعتبار ۴۰ میلیارد تومان/ بیش از ۵ هزار و ۸۰۰ هکتار انجام شده (بالای ۱۰۰ درصد پیشرفت)	
راه‌آهن همدان- تهران با اعتبار (۹۴-۹۵) ۲۷۱ میلیون تومان (منهای هزینه‌های ریل و تراورس)/ زیرسازی ۹۶ درصد پیشرفت داشته؛ اما روسازی، از ۲۶۸ کیلومتر، ۱۵۰ کیلومتر ریل‌گذاری انجام شده است. (سیستم مانیتورینگ + ساخت ایستگاه + ریل‌گذاری).	
کنارگذر همدان (غربی) با اعتبار ۹۰ میلیون تومان/ پیشرفت راضی‌کننده نیست	
اتمام و بهره‌برداری از ۹ دانشکده در استان با ۳۵ میلیارد تومان اعتبار/ پیشرفت مناسبی داشته‌اند	

۳ سال تعامل شکننده میان احزاب و مدیریت ارشد استان

۳ سال پیش در چنین روزهایی که روند تغییرات در سطح مدیران استانی به واسطه روی کار آمدن دولت تدبیروامید به صورت جدی دنبال میشد، حکم صدارت سیزدهمین استاندار استان همدان به نام محمدناصر نیکبخت صادر شد. چهره‌ای آشنا برای همدانیها و مدیر خوشنامی که همه امیدها در دولت یازدهم به او بود تا با عملکردش در دوران خدمت در استان همدان بتواند امیدها را برای گشایش قفلهای توسعه استان، بیش از پیش روشن کند و با محوریت اعتدالگرایی که شعار دولت بود، در جهت تحقق اهداف و وعده های دولت به مردم گام بردارد.

نیکبخت که بیشتر به عنوان یک چهره اقتصادی موفق در استان شناخته میشد، در قامت استاندار همدان با طرح شعار "همت همگانی برای توسعه" سعی کرد نوعی همگرایی را در سطح استان ایجاد نماید و این همگرایی را اولویت خودقرار داد.

حضور نیکبخت در استان با استقبال اشخاص و گروه های مختلف از جمله اکثریت نمایندگان استان در مجلس شورای اسلامی، مدیران و مسئولان اجرایی، رسانه ها و بویژه احزاب و گروه های سیاسی اعم از اصولگرا، اصلاحطلب و سایر گروه ها قرار گرفت، هرچند در همان روزها بیانیه های انتقادی نیز از سوی تعدادی از گروه های سیاسی در همین زمینه صادر شد، اما بیشتر فعالان حزبی در استان معرفی نیکبخت برای مدیریت ارشد استان را به فال نیک گرفتند و آن را فرصتی مغتنم برای استان دانستند.

این که نیکبخت ۳ سال از استان جلوتر است و ظرفیتهای خوبی دارد و فردی مردمی و با کارایی بالاست، بخشی از موضعگیریهای آن زمان تعدادی از فعالان سیاسی استان بود و در سادهترین و روشنترین اظهارنظرها تأکید شد که نیکبخت نماینده دولت در استان است و این انتخاب را باید پذیرفت و به آن احترام گذاشت.

از سوی دیگر استاندار همدان در دولت یازدهم از همان آغاز سعی کرد رابطه خوب و تعامل سازنده و مناسبی میان مدیریت ارشد استان و احزاب و گروه های سیاسی برقرار شود تا در فضای سیاسی استان به نوعی از چالشهای احتمالی جلوگیری و از ظرفیت احزاب در توسعه استان استفاده شود.

البته تنها نمیتوان به شرایط آن روز استان و اهداف و برنامه های دولت و حتی شعار مبتنی بر همگرایی نیکبخت را به عنوان عوامل عمده تنها عامل چنین رویهای نگریست گو اینکه همین شعار نیز برگرفته از رویکرد و شعار دولت یازدهم بود.

از نگاه دیگری نیز باید اتخاذ چنین سیاست و رویکردی را مورد توجه قرار داد و آن برنامه های دولت اعتدالگرا در خصوص احزاب بود که محوریت آن گشایش فضای مناسب و مطمئن برای فعالیت و نقشآفرینی احزاب بود. دولتی که به دنبال استفاده از نقدهای منصفانه احزاب و جریانهای سیاسی برای رفع مشکلات کشور و پیشرفت در حوزه های اجتماعی، سیاست خارجی و اقتصادی بود و تلاش کرد زمینه های آزادی بیان برای اقشار مختلف جامعه بویژه احزاب و گروه های سیاسی در کشور فراهم شود.

امروز شاید بتوان گفت تشکیل خانه احزاب، مهمترین اقدام حزبی دولت در این حوزه است که در راستای توسعه فعالیت احزاب کشور صورت گرفت.

در دولت تدبیروامید تلاش گردیده که فضای گفتمان برای احزاب در کشور فراهم شود تا از طرح دیدگاه ها و ارائه نظرات سازنده از سوی جریانهای سیاسی مهم کشور مانند اصولگرا، اصلاحطلب و سایر جریانها فراهم گردد؛ از طرفی دولت تلاش نمود شرایط و فضای مناسب و لازم برای حضور تشکلهای مردمنهاد در عرصه های اجتماعی و سیاسی کشور به خوبی مهیا و آماده شود.

در سطح استان نیز انتظار میرفت که چنین روندی متناسب با شرایط و اقتضائات استان دنبال شود.

بدیهی است تحقق این اهداف در گرو اعمال سیاستهای مناسب و اتخاذ تصمیمات مناسب از سوی مدیریت استان و نیز عملکرد مناسب احزاب و گروه های سیاسی بوده و هست.

البته این نکته را نباید از نظر دور داشت که در جامعه ما مشکلات متعددی در زمینه فعالیتهای حزبی وجود دارد که شاید یکی از مهمترین آنها پا نگرفتن تحزب در کشورمان و به دنبال آن فراگیر نشدن نگاه بومی به این مفهوم است.

بدون تردید مقصود همان تحزب اسلامی است که در چارچوب قواعد مردمسالاری دینی فعالیت و نقشآفرینی نمایند.

از این نگاه احزاب صرفاً به دنبال دنبال قدرت نیستند هرچند این هدف میتواند از اهداف اصلی گروه های سیاسی باشد و اهمیت خاص خود را دارد، اما علاوه بر آن ضرورتها و بلکه رسالتهای مهم دیگری از جمله کمک به رشد آگاهی عمومی، ارائه برنامه برای اداره کشور و کادرسازی نیز از اهمیت بسزایی برخوردار هستند. از این جهت احزاب و گروه های سیاسی نقش بیبدیلی در توسعه استان دارند.

لازمه چنین حضور مؤثر و نقشآفرینی محسوس و ملموس و نه شعاری آن است که مدیریت استان توجه خاصی به ظرفیت احزاب داشته باشد و تا حد امکان از آن استفاده کند. فعالان حزبی نیز با هدف کمک به توسعه استان تعامل سازندهای با مدیران اجرایی داشته و در جهت تحقق اهداف توسعه برنامه ارائه دهند و انتقادها و پیشنهادهای خود را نیز با محوریت چنین امر مهمی مطرح نمایند.

گذشت ۳ سال از مدیریت نیکبخت در استان که اتفاقاً بهرهگیری از تمام ظرفیتها برای توسعه استان از جمله میزان بهرهگیری از ظرفیت احزاب در این زمینه مورد ارزیابی قرارگیرد.

روند طی شده در این ۳ سال نشان داد که برغم شعارهای داده شده و حتی تلاشهای صورت گرفته، هم از ناحیه احزاب و هم بویژه مدیریت ارشد استان، رابطه و تعامل میان گروه های سیاسی فعال در استان و استاندار همدان در حدی نبوده که بتوان گفت از همه ظرفیتهای احزاب برای توسعه استان استفاده شده است.

این وضعیت نه فقط به خاطر ناکافی بودن تلاشهای مدیریت استان، بلکه در مواردی نیز کمکاریهای فعالان حزبی است و آنگونه که انتظار میرفت نتوانستند از شرایط و فضای موجود استفاده نمایند. ضمن اینکه هماهنگی و همگامی گروه های سیاسی و حضور مستمر آنها در صحنه با اما و اگرهای زیادی همراه بوده است. در این مدت شاهد چالشهای میان مدیران اجرایی و احزاب بودهایم که گاه در فضای رسانهای نیز نمود خاصی داشته است.

اینکه از همان ماه های اول تأکید شد که استاندار باید جایگاه احزاب را محترم شمارد و عملکردها به سویی نرود که تنها از یک گروه در امور مدیریتی استفاده شود، نشان میداد که احزاب با روحیه مطالبه گری وارد صحنه شدهاند و تلاش میکنند از فضای تعاملی موجود مطالبات خود را به طور جدی پیگیری نمایند.

بعدها رویه های انتقادی نیز پررنگتر شد تا اینکه برخی اتفاقها مانند برگزاری میتینگهای سیاسی که آغشته به موضعگیریهای تند و گاه ساختارشکنانه بود، فضای سیاسی استان را به سمتی برد که استاندار همدان زبان به گلایه از برخی جریانها نمود.

اما این تمام ماجرا نبود؛ چراکه پس از گذشت مدتی صحبت از تنهایی استاندار به میان آمد و اینکه احزاب آنطور که شاید و باید همراه نیستند.

همان زمان برخی از فعالان حزبی که عمدتاً نزدیک به دولت بودند، به صراحت گفتند که گروه های سیاسی و احزاب نباید استاندار را تنها بگذارند.

اینها بخشی از چالشها و شاید فراز و نشیب هایی بود که در مسیر تعامل احزاب و گروههای سیاسی با استاندار همدان مشاهده شده است، اما نکته مهمتر آن است که امروز با گذشت ۳ سال از فعالیت نیکبخت در استان روند طی شده در این مدت مورد بازخوانی قرار گیرد تا مشخص شود جایگاه احزاب استان در مقایسه با ۳ سال قبل کجاست و به چه میزان از ظرفیت احزاب در توسعه استان استفاده شده است و گروه های سیاسی چقدر توانستهاند در این زمینه نقشآفرینی کنند.

فراز و نشیب تعامل نمایندگان دوره‌های نهم و دهم استان با نیکبخت

فیض‌ا... مظفرپور: حضرت علی(ع) می‌فرماید« اضاعه الفرصه غصه (حکمت ۱۱۸ نهج‌البلاغه) «از دست دادن فرصت اندوهبار است» و در حکمت ۲۱ آمده است که فرصت‌ها همانند ابر در حال عبور هستند. پس فرصت‌های نیک را غنیمت شمرید.

حکمت ۲۸۵ می‌فرماید: «آنان که وقتشان پایان یافته خواستار مهلتند و آنان که مهلت دارند کوتاهی می‌ورزند. فرصت خدمتگزاری به مردم نعمتی است که اگر در آن کوتاهی گردد و درست استفاده نشود می‌تواند به نقمت تبدیل شود و همانگونه که علی(ع) فرمود: از دست دادن فرصت موجب غصه و اندوه می‌شود.

آری، انگار همین چند روز پیش بود که محمدناصر نیکبخت به استانداری همدان منصوب شد سه سال از آن زمان گذشت به همین زودی و به قول معروف چه زود دیر می‌شد.

استاندار فعلی همدان در شرایطی که به استانداری همدان آمد که نمایندگان دوره نهم مجلس استان بر سر گزینه‌های بومی به اجماع نرسیدند و در نهایت با توجه به سابقه قبلی نیکبخت در معاونت استانداری همدان در دولت‌های قبل و چهره اعتدالی و اقتصادی نیکبخت از انتصاب وی به عنوان استاندار حمایت کردند. در طی دو سال و نیمی که نمایندگان مجلس نهم با نیکبخت سپری کردند تعامل نسبتاً خوبی داشتند اگر چه این تعامل هیچ وقت در حد ایده‌آل نبود و همواره دارای فراز و نشیب‌هایی بود. ولی اختلافات با پا در میانی بزرگانی چون امام جمعه محترم همدان که همواره محوریت وحدت در استان را به عهده دارند حل و فصل می‌شد.

اگر یک برگ اجمالی در خصوص رابطه و تعامل نمایندگان با استانداران داشته باشیم به این نکته می‌رسیم که در بیشتر موارد اختلافات این دو طیف به دو موضوع اصلی برمی‌گردد. یکی گرایشات سیاسی استاندار و نمایندگان و دیگری موضوع انتصاب مدیران به وسیله استاندار که در حقیقت این موضوع نیز به مورد اول برمی‌گردد. زیرا که استانداران معمولا سعی می‌کنند مدیران را از طیف‌های سیاسی همفکر خود برمی‌گزینند و زمانی که نمایندگان و مدیران اجرایی از دو طیف مقابل هم انتخاب می شود اختلافات نیز بیشتر است. ولی وقت دولت و مجلس همسو هستند کمتر بحث بر سر انتصاب پیش می‌آید. موضوع تعامل نمایندگان با وزرا در سطح کلان و استانداران در سطح استان نیز همواره مورد مناقشه تحلیل‌گران و سیاسیون است. با توجه به اینکه قانون اساسی کشورمان قوای سه‌گانه در جمهوری اسلامی را مستقل از یکدیگر دانسته و روابط آنان به وسیله رهبری تنظیم می شود. هر کدام از این قوا وظایف و اختیارات ویژه‌ای نیز دارند. به طور مثال نمایندگان مجلس دو وظیفه اصلی را به عهده دارند و آن قانون‌گذاری و نظارت است و قوه مجریه و دولت نیز مسئولیت اجرایی قوانین را به عهده دارند. پس نظارت بر اجرای صحیح قوانین از وظایف نمایندگان مجلس است که باید به وسیله مسئولان اجرایی از رئیس جمهور گرفته تا سطوح پایین‌تر همانند استانداران و پایین‌تر را نظارت می‌کنند. البته نکته مهم است که نظارت به معنای دخالت در کار قوه مجریه نیست.

ولی از آنجایی که بر اساس قانون اساسی هر نماینده در مقابل تمامی ملت مسئول است و می‌تواند در تمامی امور کشور اظهار نظر کند نباید انتقاد نمایندگان از برخی عزل و نصب‌ها را دخالت در امور اجرایی دانست بلکه این اظهار نظرها در راستای نظارت بر کارآمدی بیشتر قوه مجریه است.

ولی اگر خدای ناکرده نمایندگان در انتصاب مدیران به سهم‌خواهی روی آورده و خواستار انتصاب افراد نزدیک به خود در مسئولیت‌های اجرایی به وسیله استاندار باشند. طبیعی است که امور از روند طبیعی خارج می‌شود و اختلافات پیش می‌آید ولی اگر اختلاف بر سر انتصاب مدیران ضعیف و قوی باشد طبیعی است که هر دو طرف باید سعی کنند مدیران قوی را ترجیح داده و از منابع گروهی و شخصی خود به نفع منابع استان بگذرند.

زیرا که هدف دو طرف خدمت به مردم استان و پیشرفت هر چه بیشتر حوزه‌های انتخابیه است. در دوره نهم نمایندگان تقریباً توانستند در تعامل حوزه استاندار به این هدف برسند. ولی در طول حدود ۵ ماه از عمر مجلس دهم به علت بروز پاره‌ای اختلافات سیاسی در آستانه انتخابات و به ویژه گلایه برخی نمایندگان منتخب در خصوص دخالت عوامل اجرایی در برگزاری انتخابات اختلافات نمایندگان دهم با استاندار رو به افزایش نهاد و در برخی موارد نیز بر سر انتصابات صورت گرفته اختلافات علنی شد که نمونه بارز آن تغییر در ریاست برنامه و بودجه استان بود که حتی کار به مطرح شدن تحقیق و تفحص از استانداری نیز کشیده شد ولی با درایت استاندار و تعامل مثبت طرفین این موضوع حل و فصل شد که امید است همین تعامل مثبت تا پایان دولت یازدهم ادامه داشته باشد.

تاکتیک دوست ودشمنی نیکبخت باورزش همدان

حامد صیفی

عملکرد ۳ ساله محمدناصر نیکبخت در حوزه ورزش همدان بیانگر این مسأله است که نیکبخت در پاره‌ای از مواقع یار غار ورزش بوده و برعکس در برهه‌ای آنچنان ورزش و ورزشی‌ها را تنها گذاشته که در تنهایی خود منزوی شدند.

روزی که نیکبخت به عنوان استاندار همدان معرفی شد شاید بیش از همه این ورزش بود که نفس راحتی کشید؛ چراکه نیکبخت به جای فردی بر صندلی مدیریت استان جلوس کرده بود که بارها مستقیم و غیرمستقیم بی‌علاقگی خود به ورزش بخصوص فوتبال را اعلام کرده بود و این خود بهترین فرصت برای نیکبخت بود تا با طرز تفکری کاملا متفاوت نسبت به "علی‌محمد آزاد" محبوبیتی ویژه میان نسل جوان و خانواده بزرگ ورزش باز کند. آنچه در ذیل در دسترس شما قرار می‌گیرد بررسی عملکرد، چالش‌ها، اهداف و اموری است که مرد شماره یک استان در حوزه ورزش دست به آنها زده است.

یک جابه‌جایی برخلاف تصور

"عبدی افتخاری، مدیرکل ورزش‌وجوانان همدان از مدیران برجسته و توانمند ورزشی است. من راضی نیستم تا زمانی که به او کمتر از معاونت وزارتخانه پیشنهاد می‌شود از همدان برود." این حرفی بود که ۳ سال پیش محمدناصر نیکبخت در نخستین حضور خود در جمع بزرگ اهالی ورزش همدان بر زبان آورد. نیکبخت درست در روزهایی که از گوشه و کنار بحث تغییر مدیریت دستگاه ورزش همدان به گوش می‌رسید گربه را دم حجله کشت تا خیلی زود به همه اثبات شود که مدیرکل وقت ورزش همدان زیر پرچم حمایتی استاندار که هم‌ولایتی او نیز محسوب می‌شد قرار دارد و به هیچ وجه تغییری در کار نیست.

حداقل بعد از آن اتمام حجت استاندار مثل روز روشن بود که افتخاری تنها در صورتی چمدان‌ها را بسته و از همدان می‌رود که به عنوان معاون وزیر ورزش معرفی شود. همان وعده‌ای که استاندار داده بود. افتخاری اما ۲ سال بعد از ورود نیکبخت به همدان و پس از ۸ سال حضور در مادستان به عنوان مدیرکل دفتر نظارت و برنامه‌ریزی ورزش قهرمانی و حرفه‌ای کشور معرفی شد تا حرف استاندار رنگ واقعیت به خود نگیرد. افتخاری بعد از مدتی نیز به عنوان رئیس فدراسیون اسکی منصوب شد.

رسول منعم که معاون افتخاری بود سال گذشته به عنوان مدیرکل ورزش‌وجوانان استان معرفی شد. انتخابی که به سبب همشهری بودن با وزیر سابق ورزش و رئیس کمیته ملی المپیک این تصور را در ذهن ایجاد می‌کرد که نیکبخت به دلیل همین بهانه خوب، ارتباط بهتری با ورزش برقرار می‌کند تا بلکه رابطه سردش با یکی از وزرای کابینه هم بهتر شود که البته هیچوقت نشد!

از سویی در استان هم وضعیت خیلی خوب نبوده و نیست و حتی چندی پیش شنیده شد که نیکبخت در یک محفل خصوصی حسابی از وضعیت حاکم بر ورزش استان گلایه‌مند بوده است.

یار غار پاس یا رفیق نیمه راه؟

استاندار اگرچه در طول ۳ سال حضور خود در همدان ثابت کرده که حامی اصلی پاس بوده است اما در پاره‌ای از مواقع خیلی میلی به حمایت از قهرمان آسیا نشان نداده است. شاید این امر به خاطر هزینه‌های سنگینی است که این تیم روی دوش استان گذاشته است.

پاس در فصل ۹۲ -۹۳ حال و روز خوبی نداشت و با دست به دعا شدن مردم در لیگ یک باقی ماند. فصل بعد استاندار تصمیم گرفت پاس روزهای متفاوتی را تجربه کند و به همین دلیل فولادیان را پای کار آورد که از حق نگذریم هزینه‌هایی که استان با همکاری فولادیان در ۲ فصل اخیر برای پاس متقبل شد شاید در طول حضور چند ساله پاس در همدان به تناسب شرایط، بی‌سابقه بوده است.

همان سال پاس با مدیرعاملی بهرام یدی و مربی‌گری داوود مهابادی تا آستانه لیگ برتری شدن پیش رفت که دست آخر عوامل زیادی دست به دست هم داد تا این امر میسر نشود. در این قسمت بد نیست اشاره‌ای کنیم به وضعیت تیم فوتبال خونه به خونه بابل که سال گذشته تا یک قدمی لیگ برتر پیش رفت اما بعدا اعلام شد که مسئولان این تیم مایل به حضور در لیگ برتر نبوده‌اند. شرایطی که خیلی‌ها آن را با وضعیت پاس در فصل ۹۳-۹۴ مقایسه می‌کنند!

با تمام این تفاسیر یک پوئن منفی در کارنامه فوتبالی نیکبخت وجود دارد و آن چیزی نیست جز سقوط پاس به لیگ دسته دوم! اتفاقی که چند ماه پیش رخ داد و سرنوشت فوتبال همدان را تغییر داد.

قهرمانان را بیشتر دریاب

استاندار همدان ثابت کرده که در کوران یک رویداد مهم ورزشی و آنجا که پای همدانی‌ها در میان باشد، دست به نقد است و هوای ورزشکاران خود را دارد. اما همین که مدتی بگذرد همه چیز به باد فراموشی سپرده می‌شود.

نیکبخت در بیست‌وهفتمین روز از آذر ماه سال ۹۳ و درست بعد از بازی‌های آسیایی اینچئون که با قهرمانی میثم جوکار توأم شده بود او را با خود به شورای برنامه‌ریزی برد و از او تقدیر به عمل آورد. شاید هیچکس فکر نمی‌کرد در جلسه‌ای که کمتر ارتباطی به ورزشکاران و قهرمانان دارد استاندار از جوکار تقدیر کند اما این اتفاق افتاد تا نیکبخت بتواند محبوبیت خود را میان اهالی ورزش و کشتی دوچندان کند. این اتفاق برای آرزو حکیمی نفر سوم بازی‌های آسیایی نیز رخ داده بود.

چندی بعد نیکبخت در نخستین روز از ایام... دهه فجر! از آرمین تشکری دیگر افتخارآفرین استان در اینچئون تقدیر کرد تا رابطه مرد شماره یک استان با قهرمانان فراملی بهتر از هر زمانی شود. ماجرا وقتی جالب‌تر شد که نیکبخت قول اهدای مسکن به میثم جوکار و همچنین تشکری و حکیمی را داد .

با تمامی این اوصاف تا امروز هیچ‌یک از ورزشکاران زیر سقف ملکی که متعلق به خودشان باشد نرفته‌اند و هرروز صدای اعتراضشان به گوش خبرنگاران می‌رسد!

ورزش در پاس خلاصه نمی‌شود

خیلی از هیأت‌های ورزشی در ۳ سال اخیر از حمایت بیش از حد استاندار از پاس گلایه کرده‌اند. هیچکس منکر حمایت خوب استاندار از پاس نیست اما درختی را که زیاد آبیاری کنند سست شده و موجب بی‌باری آن می‌شود و این مصداق بارزی برای پاس است؛ زیرا آنقدر پول بی‌حساب و کتاب پای آن ریخته شد که دیگر ثمره‌ای برای ورزش همدان نداشت!

باید از استاندار سؤال کرد که آیا ورزش فقط پاس است؟ چرا استاندار، ورزش پرافتخار و پر ظرفیتی مانند والیبال را در تفکرات خود جایی نداده است؟ استان همدان مهره‌های بسیار خوبی در والیبال دارد که اگر برای استان و شهر خود به میدان بروند قطعاً یکی از مدعیان والیبال ایران خواهند بود.

چرا استاندار سراغی از هاکی نمی‌گیرد که مهد آن همدان است و برای دیدن افتخارات بی‌شمار آن فقط باید در دفترچه‌های تاریخ به دنبال آن گشت. چرا فوتسالیست‌های خوب همدانی به خاطر بی‌مهری‌های برخی مجموعه‌ها این روزها دیده نمی‌شوند و باید فقط در مسابقات جام رمضان شرکت کنند و دست آخر پیک‌نیک و زیرانداز به عنوان جایزه دریافت کنند؟

چرا کشتی پرافتخار همدان باید این روزها بدون ستاره باشد و در این آسمان، فارغ از یک ستاره و یک آینده‌دار باشد؟

این چراها و چراهای دیگر ورزش استان، هنوز بر ذهن جامعه ورزشی نقش بسته که فقط پاسخگوی آن شخص استاندار است و بس!

مروری بر رفتارهای نیکبخت در استانداری همدان

سرهنگ / سیّاس / سالمند

سعید زارع صفا

استاندار همدان یکی از کارکشته‌ترین استانداران دولت یازدهم به شمار می‌آید. محمدناصر نیکبخت ۶۶ ساله کار خود را از مجموعه وزارت کشور آغاز کرده و تا به اکنون نیز در این گروه باقی مانده است. طی نزدیک به ۴ دهه خدمت، او از کارزارها و حوادث، تجارب و آموخته‌هایی اندوخته که به وضوح نشان داده‌اند موهای او در آسیاب سفید نشده است. اغلب خصوصیاتی که از وی در زبان صاحبان نظر و شناخت شنیده می‌شود، زیرکی، نفوذ و رفتار اقتدارطلبانه‌ای است که از او دیده‌اند. این خصوصیات رفتاری را می‌توان در بسیاری از کنش و واکنش‌های او در مباحث و مسائل استان در دوران استانداری شاهد آورد.اگرچه نیکبخت نیز به مانند هر شخصیت انسانی دیگر ضعف‌هایی به همراه داشته که در ایفای مسئولیت خود را نشان داده است. هرچند که شخصیت اقتدارگرا و خودپسندی به مانند او کمتر زیر بار پذیرش این ضعف‌ها رفته است. در این مطلب به تحلیل رفتاری استاندار پانزدهم همدان پرداخته شده که البته شاید به مذاق نیکبخت خوش نیاید.

سرهنگ

اگر به شکل، شمایل و تیپ نیکبخت نگاهی بیندازید متوجه یکسری خصوصیات ذاتی و اکتسابی خواهید شد. استاندار همدان که متولد دیار عشایرخیز کهگیلویه‌ای‌هاست، راه رفتن و ژست گرفتنش هم نشانی از اقتدارخواهی ایلیاتی‌ها و تمایل به محور بودن را دارد. این احساس بیشتر در بین مردان ایلیاتی و با بالا رفتن سن و سال و جایگاه تقویت نیز می‌شود. حرکت مداوم دست‌ها در امتداد شانه و سینه جلو داده شده را در حرکات نیکبخت می‌توان دید. این حالت حتی در سخنرانی‌های او نیز با حرکات دست همچنان دیده می‌شود تا خصوصیات یک شخصیت اقتدارگرا را تداعی کند.

حضور نیکبخت در مناصب و مسئولیت‌های بالادست در سال‌های خدمت، این وجه غالب شخصیتی وی را تقویت کرده است.

او در ۳ سال گذشته در منصب استاندار همدان در برخورد با مدیران تحت امر خود نیز بیشترین سعی را در استفاده از این وجه شخصیتی خود داشته که در رفتارهای وی عیان بوده است.

الف: مدیریت یک‌تنه و از بالا به پایین؛ یکی از خصوصیات نیکبخت در نوع تعامل با مدیران تحت امر خود نمایان بوده که او بیشتر تمایل به استفاده از شیوه خطی بالا به پایین داشته است. اگر حلقه مدیران مورد علاقه و نزدیک وی را که همواره کمک‌حال او بوده‌اند، کنار بگذاریم استاندار همدان در تعامل با باقی مدیران خوش نداشته که مدیری خارج از چارچوب تعیین شده حرکت کند. حتی حلقه نزدیک نیز تا جایی محبوب بوده‌اند که در مسیر او حرکت کرده و با او همگام بوده‌اند. به عبارت دیگر نیکبخت علی‌رغم اینکه در پستی نظامی مسئولیت نداشته اما رفتارش شباهت بسیاری به فرماندهان دارد. حساسیت وی به حفظ این رفتار و پرستیژ را می‌توان در تمایل به رفتن برخی مدیران موفق در استان دید که تا چه اندازه استاندار را برافروخته کرده است.

ب:حساسیت به اداره جلسات: نیکبخت حساسیت ویژه‌ای به حضور در جلسات و در جریان قرار گرفتن از تمامی تصمیم‌گیری‌ها دارد تا جایی که در جلساتی به مانند ستاد تسهیل و رفع موانع تولید هم که تکلیفی بر حضور مستقیم وی نبوده، حضور یافته و به طور مستقیم در مباحث و موضوعات ریز و مصداقی این جلسات ورود داشته است. بیشترین نمود علاقه نیکبخت به مدیریت یگانه جلسات را می‌توان در ستاد تسهیل و رفع موانع تولید دید که وی به طور مستقیم وارد چالش با دستگاه‌ها و نهادهای مالی و اقتصادی می‌شود و از یکسو واحدهای تولیدی را خطاب مستقیم قرار می‌دهد.

ج: دفاع یک‌تنه از دولت و سیاست‌ها: استاندار همدان در ۲ سال گذشته در حوزه تبلیغات و اطلاع‌رسانی همواره بار اصلی سخنگویی دولت را یک‌تنه به دوش کشیده و در این حوزه لحنی با صلابت و مقتدرانه داشته است. اگرچه که نسبت به سایر مصداق‌های رفتاری اقتدارگرایانه او کمرنگ‌تر بوده است.

توصیه‌ناپذیری: یکی از رفتارهایی که نمود بالایی از اقتدارگرایی و محور قرار دادن خود داشته، ایستادگی و مقاومت در مقابل نظرات رسانه‌ها و گروه‌ها در تغییرات و جابه‌جایی‌ها بوده است. تا جایی که استاندار همدان هر کجا توصیه و تأکیدی به تغییر مدیری بوده مقاومت ورزیده و حتی در یکی از گفت‌وگوها تأکید کرد که در تغییر مدیران هرگز توصیه برنمی‌دارد. رفتاری که حتی در مقاطعی رنگ یکدندگی هم گرفت.

سیّاس

الف: تعامل و نرم‌زبانی: یکی از وجوه شخصیتی برجسته نیکبخت که نقش زیادی در ماندگاری با کمترین چالش را برای وی در استان رقم زده زبان تعامل‌گرایی و نرم استاندار همدان علی‌رغم داشتن روحیه بالا در اقتدارگرایی بوده است. نیکبخت در مواجهه با حوزه‌های دیگر مدیریتی در استان بیشترین سعی را بر تعامل و مدارا گذاشته است. این رفتار که از سیاس بودن نیکبخت حکایت دارد، نقش بسیار زیادی در ماندگاری وی در استان با کمترین چالش بازی کرده است.

ب: زیرکی در میدان سیاست: میدان سیاست همواره در اذهان تاریخی ما به بی‌رحمی و پیچیدگی شناخته شده است. در این میدان آن کسی را یارای پایداری و بقا بوده که توانسته در فرازونشیب‌ها خود را از خطرات پنهان و آشکار حداکثر استفاده را ببرد باقی ماندن نیکبخت در زمره کارگزاران دولت در دوره‌های مختلف نیز بر اساس این قاعده اتفاقی نبوده و حتماً ثمره زیرکی و کیاست وی بوده است.

او از جمله اندک مدیران وزارت کشور بوده که توانسته در دوره‌های مختلف صاحب مسئولیت باشد و در سطوح تصمیم‌گیری باقی بماند. علی‌رغم نزدیکی سببی وی به برخی چهره‌های ارشد اصلاح‌طلبی، نیکبخت چرخشی به این گرایش نشان نداد و ترجیح داده که بیشتر مدیری عمل‌گرا و اقتصادی جلوه کند تا سیاسی و گرایش‌دار.از این رو رد پای نیکبخت را هم می‌توان در دولت احمدی‌نژاد دید و هم در دولت روحانی.

ج: لابی‌گری و استفاده از شیوه‌های کم‌هزینه: استاندار همدان به واسطه نفوذ و سابقه خود از قدرت چانه‌زنی بالایی برخوردار است و از این ویژگی در پیشبرد تدابیر و تصمیمات خود حداکثر استفاده را داشته است. قدرت لابی او در کنار گذاشتن مهره‌های ناچسب به زعم او هم به کار آمده و دیده شده درمواردی مدیران ناهمراه با خود را علی‌رغم پیش‌بینی حاشیه‌ها، چگونه بدون سروصدا و هزینه کنار گذشته است.

د: بازی غرش و بارش در مدیریت: او در نحوه اداره نهادهای استان بویژه در جلسات و در برخورد با مدیران تعاملی دوجهتی داشته است. نیکبخت در تعامل با دستگاه‌هایی که ارتباط مستقیمی در پیشبرد سیاست‌های اقتصادی او داشته‌اند از یکسو گاه رویه برخورد چکشی و اتمام حجتی داشته و لحن هشداری وی گاه حتی به تریبون‌ها کشیده شده تا بازخورد رسانه‌ای داشته باشد و در سوی دیگر به فاصله اندکی از تشویق، تعریف و تاکتیک‌های تقویتی بهره گرفته که تا این دست مدیران را همواره در حالت بیم و امید نگه بدارد.

مهارت بالا در بازی با رسانه‌ها: یکی از نمودهای زیرکی و سیاست‌ورزی نیکبخت نوع تعامل و موضع او در قبال رسانه است. استاندار همدان در گذشته نیز نشان داده که علی‌رغم نداشتن تجربه در کار رسانه‌ای، راه بهره‌گیری از قدرت نفوذ و تأثیرگذاری این بلندگوها را تا چقدر خوب بلد است و برخلاف برخی استانداران پیش از خود که به جنگ علنی و ناشیانه با رسانه‌ها پرداختند این فرصت و انرژی را به نفع خود به کار می‌گیرد.

در دوره معاونت وی در استانداری همدان او از این قدرت برای تحت فشار قرار دادن بانک‌ها و مدیران بهره می‌گرفت که سر یاری با سیاست‌های کلان استان را نداشتند.

در دوره استانداری نیز با پیگیری رفتاری آگاهانه و برگرفته از هوش خود در میدان سیاست غالب رسانه‌های استان را وارد خط و خیابان خود کرده و حتی در قبال رسانه‌های منتقد و مخالف نیز موضعی تقابلی و جنگ‌طلبانه نداشته تا به نحوی از آنها نیز در مسیر همراهی خود بهره بگیرد و یا اثر کارشان را کمتر کند.

سالمند

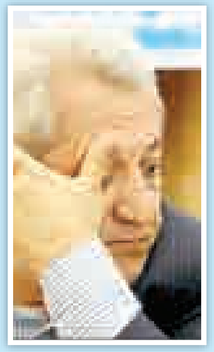

استاندار همدان که در دوره دولت گذشته بازنشسته شده است، ۶۶ سال از عمرش می‌گذرد. در تعریف سن سالمندی ابتدای آن سن ۶۰ سالگی شده است. پای گذاشتن نیکبخت در این برهه سنی خواسته یا ناخواسته در رفتارها و تصمیمات وی تأثیراتی داشته که البته بیشتر رنگ و بوی محافظه‌کاری خاص این سن را پیدا کرده است. نمودهای بروز رفتارهای محافظه‌کارانه را می‌توان در این موارد دید؛

الف: رفتار خسته‌کننده در حوزه تغییرات : انتصاب فرمانداران را در سال ۹۲ به یاد بیاوریم. پروسه ای طولانی‌مدت که علی‌رغم مطالبات و انتظارات جوش خورده مردم تا سال ۹۳ هم ادامه پیدا کرد. پس از آن نیز گماشتن چهره‌هایی که چنگی به دل نمی‌زدند و حتی برخی از آنها یافیمانده از دولت سابق بودند. نیکبخت اما در این سیر رفتاری با طمأنینه و آهسته داشت و حتی در مقابل خواسته شتاب‌گیری تغییرات هم مقاومت کرد. این حوصله او در ادامه کار هم نمایان بود و فی‌المثل تغییر مدیر اداره کار، تعاون و رفاه اجتماعی کته از سال ابتدایی دولت یازدهم مورد خواسته عموم بود تا سال گذشته به طول انجامید.

در دیگر حوزه‌های دارای ضعف همچون برخی فرمانداران و رؤسای ادارات هم بیشترین حد حوصله و حفظ موقعیت را در دوران نیکبخت شاهد بوده ایم. در این دوره فرمانداری همدان ۵۰۰ روز بدون معاون سیاسی امنیتی ماند اما استاندار همچنان میل به صبر و شتاب نکردن داشت.

ب: محافظه‌کاری صوفیانه در معادلات سیاسی: در دوره استانداری همدان، نیکبخت کمتر علاقه‌ای به برپایی گردهمایی‌های سیاسی حتی در حمایت از دولت نشان داد و حتی برخی مواقع تصمیم بر منع برگزاری آنها شد. این شیوه عملکرد در شرایطی که صدای مخالفان و منتقدان دولت در استان همدان به اندازه کافی بلند بوده هم از روحیه محافظه‌کاری و رفتار صوفیانه تیم دولت از جمله نیکبخت باید دانست. اگرچه این خصوصیت مختص به نیکبخت نبوده و غالب مدیران دولت یازدهم دچار این احتیاط و رفتار بدون خطر شده‌اند. او حتی در دفاع از بلندگوهای حامی دولت در استان که به راهروهای دادگاه کشیده شدند هم حرکت برجسته‌ای انجام نداد. این محافظه‌کاری آسیب‌هایی را برای وی به همراه داشته که یکی از برجسته‌ترین آنها نتیجه‌گیری خلاف انتظار دولت در انتخابات مجلس دهم در استان همدان بود. این محافظه‌کاری وی، در کم‌گویی فرمانداران مدیران در بیان خدمات دولت هم بی‌تأثیر نبوده است.

ج: پختگی موفقیت‌آمیز در حوزه تعاملات: اگرچه محافظه‌کاری نیکبخت در حوزه‌ای برای او آسیب‌زا بوده اما تجربیات و سابقه وی و اداره امور استاندار سال گذشته حکایت از تأثیر بالای این پختگی در موفقیت او در برخی حوزه‌ها داشته است. از جمله اینکه به آسانی وارد بازی‌ها و غوغاهای سیاسی نشده در قبال کنش‌های غوغاگرانه برخی نهادها صبر به خرج داده تا نتوانند میوه دلخواه خود را بچینند. تعامل مثبت، فضای آرام و بدون چالش در حوزه دیوانی حاصل این پختگی و تجربه وی بوده است.

د: رفتار کم‌تأثیر در حوزه نظارت بر مدیران: برای نیکبخت جاری بودن امور و استمرار روند موجود بیش از هر امر دیگری در استان اهمیت داشته است. از این‌رو با وجود ضعف برخی مدیران در اداره امور و علی‌رغم انتقادات استاندار باز هم ترجیح بر ادامه وضع موجود داده است. حتی در مواقعی با وجود ضعف‌ها، شاهد مدارا و صبر بی‌نتیجه در قبال برخی علمکردها بوده‌ایم.

۳ سال گذشت، گردشگری راه به توسعه پیدا نکرد

تدبیر توسعه با امید به گردشگری ۳ ساله شد

مریم مقدم

۳ سال پیش به محض ورود به استان در جلسات و نشست‌های خود صراحتا اعلام کرد پیشرفت همدان در گرو توسعه صنعت گردشگری است. تأکید مقام ارشد استانی بر این صنعت بیانگر آن بود که چرخه‌های توسعه این‌بار در حوزه گردشگری خواهد چرخید. در همان ابتدا او بر سیاست‌های اقتصاد مقاومتی تأکید می‌کرد و بر این باور بود عزم تمام مسئولان باید در راستای تحقق این سیاست‌ها که به عنوان تکالیفی از سوی رهبر معظم انقلاب اسلامی برای رشد و گسترده شدن زمینه‌های متعدد در راستای تحول و تکاپوبخشی به اقتصاد جوامع محلی است جذب شود.

نیکبخت برنامه‌ریزی و نظارت درست و شایسته را از ضمانت‌های اجرایی در زمینه سیاست‌های اقتصاد مقاومتی می‌دانست و در این راستا گردشگری از نگاه او گردشگری در استان حرف اول را می‌زد. همواره به مدیران خود تأکید می‌کرد برای تحقق بخشیده شدن به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی لازم است ظرفیت‌های داخل و توانمندی‌ها بر اساس پتانسیل‌های واقعی شناسایی و به کار گرفته شود و در عین حال نیز به نحوه توسعه و تکنیک دنیا نیز توجه شود.

وی که نگاهش آمیخته با مسائل اقتصادی و تخصصش در حوزه برنامه‌ریزی برای به توسعه درآوردن استان با تحول در بخش اقتصادی بود بر این باور بود که گردشگری استان می‌تواند در میدان رقابت با کشاورزی گوی سبقت را برباید.

در تاریخ ۲۵ اسفند سال ۱۳۹۲ در حالی که ۴ ماه از ورودش به استان گذشته بود در یکی از افتتاحیه‌های پروژه گردشگری استان به صراحت عنوان کرد بسیار خوشحالم که سیاست‌های اقتصاد مقاومتی ابلاغ شده که ظرفیت‌های استان به فعلیت برسد؛ چراکه همدان ظرفیت‌های بالقوه و برجسته‌ای در بخش گردشگری دارد.

نیکبخت با اشاره به شرایط مستعد گردشگری در همدان با صراحت در این نشست عنوان کرد: این ظلم به استان همدان است که استان اول گردشگری کشور نباشد مگر کدام استان این همه آثار گردشگری و تاریخی دارد اما حالا که ۳ سال از این ادعا گذشت آیا همدان استان ادل در حوزه گردشگری شد ؟

کشاورزی و گردشگری در میدان رقابت

از همان روزهای نخست ورود به استان؛ مدیر ارشد و نماینده دولت تدبیروامید در همدان نگاه اقتصادی خود را در یک زمینه مقایسه‌ای به کشاورزی و گردشگری معطوف کرد و گفت: چون استان کم‌آبی هستیم و ۹۷ درصد از آب استان در بخش کشاورزی استفاده می‌شود آن سوی معادله این خواهد شد که در بخش کشاورزی همدان به رشد و توسعه نخواهد رسید و باید در زمینه صنایع تبدیلی در کشاورزی کار کنیم و به همان میزان با توجه به مزیت‌های نسبی موجود با اتکا به گردشگری استان را به سمت توسعه حرکت دهیم.

آن روزهای ابتدای ورود به همدان نیکبخت بر این باور بود در برخی از پروژه‌ها که سرمایه‌گذاران فعال هستند با شرایط موجود به اهداف نخواهیم رسید و معتقد بود بهتر است سرمایه‌گذاران جدید به استان وارد شوند تا شرایط موجود را متحول کنند. آن روز بود که تیتر پهن کردن فرش قرمز برای سرمایه‌گذاردر استان از زبان نیکبخت راه به رسانه‌های خبری باز کرد.

ورود استاندار همدان به حوزه گردشگری با چنین نگاهی انتقدر رضایتبخش بود که جامعه محلی، کارشناسان و برنامه‌ریزان و حتی ارگان‌های دولتی تردید نداشتند در فاصله‌ای کمتر از یک یا ۲ سال همدان، استان اول گردشگری خواهد شد.

آن روز استاندار در سخنان خود تأکید کرده بود، همدان باید در ارتباط با گردشگری بین‌المللی باشد و دنیا باید ظرفیت‌های این استان را بشنود و بشناسد و وعده داد این مهم پیگیری می‌خواهد و ظرفیت‌های گردشگری و فرصت‌ها در آینده‌ای نه‌چندان دور خود را در عرصه ملی و بین‌المللی نشان خواهد داد.

فرودگاه همچنان کم‌پرواز است

۳ سال از ورود نماینده دولت تدبیروامید در استان همدان گذشت، قلب صنعت گردشگری همچنان کند می‌زند آسمان کم پرواز استان حرفی برای گفتن ندارد و در مقایسه با استان‌های همسایه پایانه حمل‌ونقل هوایی مانند بیماری از نفس افتاده می‌رود تا قید حیات را بزند. اگر توسعه صنعت گردشگری قرار بود در استان محقق شود اولین قدم ایجاد ارتباط هوایی، ریلی و زمینی بین استان و دیگر استان‌ها و حتی کشورها بود اما کافیست سری به آرشیو رسانه‌ها بزنیم. فرودگاه همدان پیش از آنکه یار توسعه در زمینه گردشگری باشد بار حاشیه‌سازی در این راستا بود. در این سال‌ها محدودیت پرواز دست از سر مسیرهای تکراری همدان- مشهد و همدان- کیش برنداشت و سرمایه‌گذار پروازی که متولی آن بخش خصوصی بود با همه حواشی در این میدان تنها ماند نه آنکه استاندار برای نگهداشتن همین معدود پروازها دغدغه نداشت اما ابر و باد و مه و خورشید دست به دست هم دادند تا کم‌کاری‌ها زیر آسمان ابری فرودگاه همدان پنهان بماند در این سال‌ها هیچ مسیر جدید پروازی باز نشد و درخواست کارشناسان و متخصصان رسانه‌های استان مبنی بر اینکه همدان صاحب یک هواپیما شود مغفول ماند.

خانه‌مسافرها قد علم کردند و هتل‌ها خالی ماندند

آمارها بیانگر آن است که ظرفیت اقامتی استان هنوز تغییر محسوسی نکرده است. ۲ سال پیش ظرفیت اقامت استان در هتل‌ها مهمان‌پذیرها و مسافرخانه‌ها عددی بالغ بر ۲ هزار تخت بود که همچنان نیز این آمار حول‌وحوش این عدد می‌چرخد البته به ثمر رسیدن ۵ پروژه هتل‌سازی همچنان در آرشیو خبری رسانه‌ها جای خوش کرده است و همگان منتظرند روزی نه‌چندان دور شاهد افتتاح یکی از آنها باشند.

لالجین جهانی شد

یکی از اتفاقات حایز اهمیت در دوران مدیریتی نیکبخت جهانی شدن شهر لالجین بود. شهری که آب و خاک آن حرف اول را در حرفه سفالگری می‌زند. شهری که اگر جهانی بماند همدان را جهانی خواهد کرد. اکنون بسترهای توسعه در این منطقه مهیاست اما اینکه آیا مشاور، کارشناس و یا برنامه‌ریزی تخصصی به این منطقه برای جهانی ماندن و ارائه طرح دعوت شده است یا خیر سؤالی است که در سال‌های آتی باید جواب قانع‌کننده‌ای داشته باشد.

لالجین قرار نیست تا ابد جهانی بماند برای حفظ آن برنامه می‌خواهد. هتل، رستوران، فضاهای سنتی برای ارائه هنر سفالگری، دانشگاه‌های تخصصی برای آموزش حرفه سفالگری و حتی جاده‌های به واقع گردشگرپذیر می‌خواهد.

امید آنکه این دستاورد دولت تدبیروامید برای نسل‌های آینده مانا باشد و روزی نشود که با افسوس از جهانی شدن لالجین در یک برهه زمانی برای نسل‌های آتی‌مان بگوییم.

رقبای تازه به میدان آمده

حالا که ۳ سال از ورود نیکبخت به استان گذشته است استاندار می‌گوید، گردشگری و معدن محورهای توسعه همدان است. و بر این باور است که توسعه معدنی در کنار حفظ محیط زیست باید اجرایی شود.

هشتم مهرماه سال جاری در شورای گفت‌وگو دولت به بخش خصوصی، نیکبخت معادن را یکی از امکانات و پتانسیل‌های استان عنوان کرد که می‌تواند توسعه همدان را تضمین کند.

در این نشست هم او کشاورزی را بازنده میدان توسعه استان اعلام کرد و این‌بار رغیبی تازه به عنوان معدن در کنار گردشگری معرفی کرد و گفت: باید از منابع معدنی موجود استان به بهترین شکل بهره‌برداری کرد؛ چراکه این حوزه خواهد توانست همدان را متحول کند. در تاریخ ۲۶ آبان ۹۳ استاندار در نشستی با هیأت تجاری اقلیم کردستان، همدان را بهشت سرمایه‌گذاری ایران دانست و گفت زمینه حضور برای سرمایه‌گذاران در استان فراهم است.

در آن نشست نیکبخت با بیان اینکه همدان به تنهایی می‌تواند در ابعاد کشاورزی، صنعتی، بازرگانی همه کالاهای مورد نیاز اقلیم کردستان را فراهم کند به‌گونه‌ای تأکید کرد و مرادات بازرگانی شرایط برای توسعه در استان فراهم است.

در این نشست نیکبخت به حرف از گردشگری سلامت به میان آمد و او گفت: مسئولان به دنبال ایجاد گردشگری سلامت در استان هستند و اقلیم کردستان می‌تواند حساب ویژه‌ای با توجه به این تعاملات بر روی استان باز کند. اما اینکه در این حوزه چگونه می‌خواهیم بدون ظرفیت‌های مستعد در حوزه حمل‌ونقل با کشورها و استان‌های همسایه ارتباط برقرار کنیم سؤالی است که همچنان بی‌جواب مانده است.

باور توسعه با گردشگری همدان در ذهن مسئولان کشوری

در این شرایط در جلسه دیدار نمایندگان مردم استان همدان در مجلس شورای اسلامی با معاون اول رییس جمهور که (۲۶ مهر) برگزار شد؛ اسحاق جهانگیری با اشاره به ویژگی‌ها و جایگاه استان همدان گفته است؛ استان همدان به لحاظ تاریخی و موقعیت جغرافیایی، ظرفیت آن را دارد که از لحاظ اقتصادی در جایگاه مناسب‌تری باشد.

در یک نگاه تامل برانگیز شاهد آن هستیم که به وضوح معاون اول رئیس‌جمهور بر این باور است که مسأله محدودیت آب مانعی بر سر توسعه کشاورزی در این استان است و با این حساب گردشگری می‌تواند محور توسعه استان همدان باشد. این موارد بیانگر آن است که ظرفیت‌های غنی در گردشگری استان که بر همگان واضح است باید بیشتر از سوی برنامه‌ریزان و مسئولان استانی جدی گرفته شود اما گویا آنگونه که باید این مهم جدی گرفته نشده است.

شاید اگر شب و روز شعار «گردشگری محور توسعه همدان است» را سر نداده بودیم به این صنعت نیمه‌جان هم مانند دیگر صنایع در حال زوال امروز نگاه می‌کردیم و گذشتیم اما از زمانی که قرار بر این شد چرخ‌های کند اقتصادی جامعه محلی را به واسطه تکاپوی صنعت گردشگری در همدان بیشتر از پیش برای برنامه‌ریزان و تصمیم‌گیران و تأثیرگذاران رو به تغییر رفت. با روی کار آمدن دولت تدبیروامید از با ورود نیکبخت به عنوان استاندار همدان وی به صراحت عنوان کرد در پایتخت تاریخ و تمدن ایران زمین قرار است گردشگری محوری باشد تا توسعه را معنا بخشد و به مدیران تأکید کرد برای تحقق چشم‌انداز بلندمدت و کوتاه‌مدت در هر طرح و برنامه‌ای طرح‌های پیوست گردشگری مورد توجه قرار گیرد و با جدیت خاطر همگان را به این مهم جلب کرد که از این پس اگر قرار است درآمدی حاصل شود و جان تازه‌ای به اقتصاد جامعه محلی القا شود آن تغییر به جز از راه گردشگری و جذب گردشگری در همدان نخواهد بود.

شعاری با رنگ توسعه برای گردشگری

گویی حالا از نگاه کارشناسان و حتی رسانه‌ها "توسعه همدان با گردشگری" به یک عنوان شعاری تبدیل شده است سخن گفتن از برنامه‌های توسعه ای از این صنعت نیمه‌جان، بر اساس گزارش‌های حوزه گردشگری در استان ۳ هزار و ۵۰۰ ساله محدود شده است به برگزاری همایش و نمایش و سمینارهای یکی دوروزه. آمار گردشگران؛ تعداد اقامتگاه‌های استاندارد ؛ نبود تنوع غذاهای محلی در رستوران‌های برند، میزان اعتبارات در حوزه مرمتی و کاوش، بسته‌بندی صنایع دستی؛ برپایی بازارچه روز هنرمندان؛ نبود دانشگاه‌های تخصصی حوزه گردشگری، حضورنداشتن اساتید و کارشناسان متخصص حوزه در اتاق‌های فکر سازمانی و دیگر نداشته‌ها با آنکه مدام می‌گوییم گردشگری محور توسعه همدان است همچنان در این استان سر جای خودش مانده است.

بارها کارشناسان عنوان کردند تنها داشتن پتانسیل کافی نیست، همدان برای توسعه پیدا کردن با گردشگری نیازمند اعتبار، مدیریت کارشناس و متخصص و عوامل اجرایی پای کار است.

برای توسعه زیرساخت‌های اقامتی، رفاهی و تفریحی همدان در راستای جذب گردشگری برنامه مدونی اجرا نشد.

صنعتی که در همدان جدی گرفته نشد

وقتی حتی با سفر هیأت دولت به همدان اعتبار چشمگیر شامل حال این حوزه نمی‌شود و زمانی که دیگر خبری از انتقادهای پی در پی مدیر ارشد استان از کم‌کاری مدیران این حوزه نیست و زمانی که جشنواره‌های فصلی، آئینی و مناسبتی یکی پس از دیگری تعطیل می‌شود و آب از آب تکان نمی‌خورد و حتی زمانی که توسعه گردشگری محدود می‌شود به کلنگ‌زنی هتل‌های متعددی که شبیه آنها طرح‌های نیمه کاره بیساری روی دست استان مانده است دیگر چه فرقی می‌کند مدیرکل این اداره چه کسی باشد.حالا اوضاع گردشگری دیدنی است.

این روزها فرودگاه همدان تعطیل نیست اما کم‌پرواز و پرحاشیه شده است. دفاتر خدمات مسافرتی از نبود مسافران کم کار شده‌اند، هتل‌های کم هزینه هنوز از چرخه فعالیت خارج هستند، خانه مسافرها هنوز بازارشان گرم است. از موزه مردم‌شناسی در حمام قلعه خبری نیست، حمام مرمت شده حاجی سال‌ها است تعطیل است. کسی برای کاربری کاروانسرای فرسنج برنامه‌ای ندارد.

خانه وزیری ملایر تخریب شده است خانه بیژن تندیس‌های مشاهیر را تقدیم شهرداری کرد و خود شاهد ویران شدن پایه‌های بنای تاریخی شد. ریل‌های راه‌آهن هنوز به استان نرسیده است و مسافران تنها از راه جاده‌ها دستشان به همدان می‌رسد.

سرمایه‌گذاران بخش خصوصی که پیش از این سرمایه‌هایشان را در پروژه‌های گردشگری به کار گرفته بودند نگران ضرر و زیان‌های احتمالی خود به واسطه نبود گردشگری و درآمد هستند.

هنوز زیر ساخت‌های اقامتی، رفاهی، تبلیغات و پروژه‌های عمرانی در حوزه گردشگری همدان نیازمند برنامه‌های منسجم و اعتبارات کافی برای راه‌اندازی و تکمیل است. هنوز که هنوز است پس از این همه جابه‌جایی مدیران حال تزریق اعتبارات مدیریت کارشناسی و تحول در حوزه گردشگری همدان خوب نیست. امید آن که بیش از آنکه به معرفی داشته‌های معدود و اندک خود دل‌خوش کنیم برای حفظ آنها تلاش کنیم .
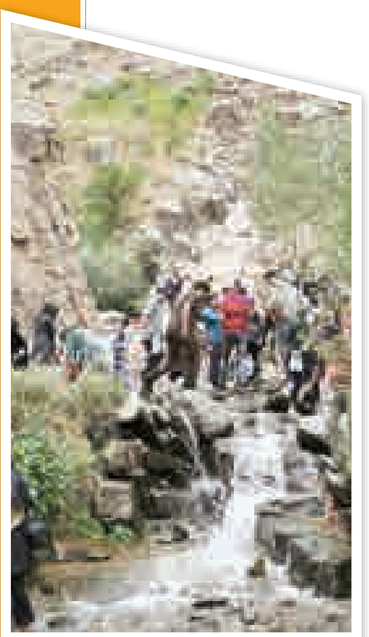
انتظار می‌رود تا زمانی که جمله «گردشگری محور توسعه همدان است» در همان حد و حدود شعار باشد به تحول رساندن اقتصاد برای مردم در همدان مانند بیماری نیمه‌جان دست و پا بزند، چه بسا تا زمانی که مدیران دست خود را برای اجرای برنامه‌های مدون در استان باز نبینند حال ناخوش گردشگری رو به وخامت برود. کوتاه سخن آنکه کمتر از ۸ ماه دیگر از عمر دولت تدبیروامید باقیست. گردشگری همدان پس از روی کار آمدن این دولت گرچه آنچنان تیتر رسانه‌ها نمی‌شد اما پتانسیل‌ها و ظرفیت‌هایش همانی بود که الان هست آنچه امروز تحقیق کرده است تیترهای به روز رسانه‌ای از قبیل گردشگری محرک اقتصاد استان و یا گردشگری موتور محرکه اقتصاد همدان است می‌باشد. امید آنکه تدبیر امروز این دولت امید فردای جامعه محلی را ناامید نکند و روزی که پرونده کاری مدیران را ورق می‌زنیم رد پاهای ملموسی از چگونگی رشد و توسعه بویژه در زمینه گردشگری دیده شود.